

SVARBU!!!

Jeigu jutikliai nuimami ir pakuojami, jų laidai turi būti LAISVAI susukami į ritę, nes, vyniojant laidus apie jutiklio korpusą, gali būti pažeista šerdis, todėl jutiklis gali pradėti veikti su pertrūkiais ir galiausiai visai sugesti.

TURINYS

	Psl.
1. Kontaktiniai ir techninio palaikymo duomenys	2
2. Surinkimas	3 - 4
3. Naršymo mygtukai	5
4. Kaip groti su spinduliu	6 - 7
5. Garsų rinkiniai	8 - 31
6. Spindulys/jungiklis	32
7. Atstumas	33
8. Garsas	34 - 35
9. Trigerio režimai	36 - 37
10. Padalos	38
11. Garso aukščio transponavimas	39
12. Natų seka	40 - 41
13. MIDI	42
14. Garsumas	43
15. Įrašymas/peržiūra – garsų įrašymas	44 - 49
1 priedas: „Soundbeam 5“ garsų biblioteka	50 - 52
2 priedas: Būgno ir perkusijos garsai	53
3 priedas: „Soundbeam 5“ įrašytų garsų pavyzdžių biblioteka	54 - 55
4 priedas: Įrašytų garsų pavyzdžių biblioteka pagal kategorijas	56 - 57
5 priedas: Garso terapijos tyrimo ataskaita	58 - 67
Trikčių diagnostika	68 - 70
Terminų žodynas	71 - 72
Padėka	73

Atnaujinta 2013-11-18

„Soundbeam“ – kompozitoriaus Edvardo Viljamso (Edward Williams) kūrybos vaisius, pirmą kartą pristatytas Frankfurto tarptautinėje muzikos mugėje 1988 m. Po dvidešimt penkerių metų turėdami beveik 5000 entuziastingų naudotojų organizacijų visame pasaulyje, mes didžiuodamiesi norime paskelbti apie šios technologijos naujausios versijos pasirodymą: „SOUNDBEAM 5“ – visiškai integruota „Soundbeam“ su sintezatoriumi sistema su daugybe naujų nuostabių funkcijų.

Kad ir kokia būtų jus dominanti sritis - ugdymas, terapija ar tiesiog (tiesiog!) muzikos kūrimas - „Soundbeam“ siūlo nuostabų būdą tyrinėti garsą ir muziką, kurie įgalina skirtingų gebėjimų žmones kūrybingai išreikšti save ir groti kartu kaip lygiaverčius muzikus.

1. KONTAKTINIAI IR TECHNINIO PALAIKYMŲ DUOMENYS

„Soundbeam Project“

Unit 3

Highbury Villas

Bristolis BS2 8BY

Jungtinė Karalystė

Dėl techninio palaikymo ir kitos informacijos, taip pat dėl informacijos apie mokymų kursus ir seminarus, skambinkite:

0117 923 7075

(00 44 117 923 7075 skambinant ne iš JK)

arba rašykite el. paštu:

tim@soundbeam.co.uk,

adrian@soundbeam.co.uk,

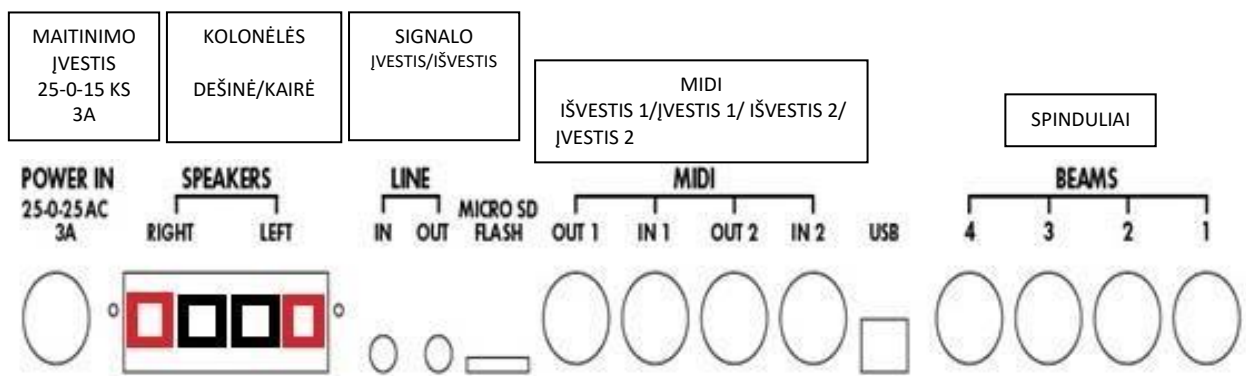
cindy@soundbeam.co.uk

2. SURINKIMAS

Jūs turėtumėte turėti:

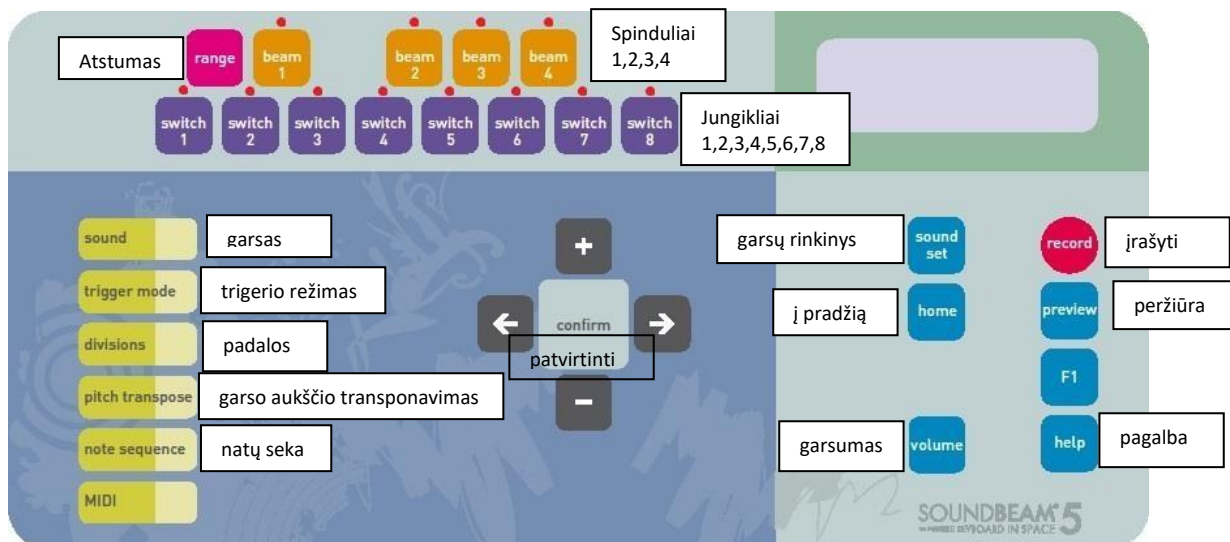
- „Soundbeam 5“
- 1-4 šviesos jutiklius su laikikliais ir stovais
- kolonėles
- kolonėlių kabelius
- maitinimo bloką
- 1 - 8 bevielius jungiklius
- mikrofoną

1. Surinkite pristatytą (-us) gervinį (-ius) stovą (-us) ir prisukite jutiklio laikiklio spaustuvus. Įstatykite jutiklį (-ius) į spaustuvus.
2. Prijunkite jutiklį (-ius) prie spindulio išvesties lizdo (-ų) galinėje „Soundbeam“ (jei turite vieną spindulį, naudokite 1 išvestį, jei du spindulius, naudokite 1 ir 2 išvestis ir pan.) skydelio dalyje.

3. Prijunkite kolonėles prie išvesčių galinėje „Soundbeam“ skydelio dalyje. Norint gauti patenkinamą garso kokybę, svarbu vadovautis kolonėlių kabelių spalviniu ženkliniu ir prijungti laidus, pažymėtus raudonai, prie raudonų gnybtų „Soundbeam“ skydelyje ir raudonų gnybtų garso kolonėlėse. Jeigu naudojate garsiakalbius su maitinimu, prijunkite prie išvesties (line out) lizdo.
4. Prijunkite maitinimo bloką prie „Soundbeam“ ir įjunkite į elektros lizdą („Soundbeam“ neturi įjungimo/išjungimo jungiklio. Naudokite jungiklį esantį ant maitinimo bloko).
5. Beveik visi jungikliai yra maitinami iš baterijų, jie yra aktyvuojami kartą juos palietus. Kad būtų prailgintas baterijų tarnavimo laikas, nenaudojamas jungiklis išsijungia po 20 min. Norint jį aktyvuoti ir toliau juo naudotis, pakanka paliesti jį vieną kartą.

3. NARŠYMO MYGTUKAI

Kiekvienas valdymo skydelio mygtukas turi specialią funkciją. Paspaudus mygtuką, funkcija, kurią jūs norite keisti, pasirodys ekrane su jos esama nustatymo reikšme. Nustatymo reikšmė gali būti keičiama su **+** arba **-** mygtukais. Trumpais mygtukų **+** arba **-** paspaudimais galima patikslinti nustatymą, nustatant šiek tiek didesnę ar mažesnę reikšmę; *laikant* **+** arba **-** mygtuką nuspaustą, reikšmės keičiasi greitai.

Mygtukai **←** ir **→** yra naudojami naršyti papildomus kiekvienos funkcijos meniu.

Labai svarbu teisingai suprasti mygtukų **+, **-**, **←** ir **→** reikšmę!**

4. KAIP GROTI SU SPINDULIU

Truputį pabandžius - daugeliui žmonių tai pavyksta tiesiog natūraliai - galima lengvai išmokti muzikiniu požiūriu įdomiai ir gražiai groti spinduliu, jeigu vadovausitės šiomis septyniomis paprastomis taisyklėmis:

1. **Prisiminkite, kad joks garsas nebus įjungtas, jeigu judesiai atliekami spindulio pradžios 23 cm (9 colių) ar trumpesnėje atkarpoje, tiesiai prieš jutiklį.** Ši spindulio dalis naudojama kaip zona „be akordų“, kai spindulys nustatytas į trigerio išlaikymo režimą (žr. „trigerio režimai“). Pajuskite, kur garsas prasideda, o tada palaipsniui judėkite tolyn tiesia linija, kol pasieksite spindulio galą, kad žinotumėte, kur yra išsidėstę natos išilgai spindulio ilgio ir galėtumėte patogiai groti visame garso diapazone (nuo žemo iki aukšto).
2. **Prisiminkite, kad spindulys ganėtinai kryptingas,** kaip prožektoriaus spindulys. Jis išsiskleidžia siauro kūgio forma labiau nutolstant, bet jeigu jį įsivaizduosite kaip tiesią liniją, išeinančią iš jutiklio (kaip šviesos kardą filme „Žvaigždžių karai“), tai padės jums juo efektyviai groti.
3. **Supraskite skirtingus trigerio režimus.** Kelių natų trigerio režime jūs galite būti spindulyje ir nuolatos groti natas judėdami link jutiklio ir tolyn nuo jo. Jeigu naudojamas vienas iš trigerio palaikymo režimų, nutraukiant spindulį zonoje „be akordų“ (žr. aukščiau) garsas bus sustabdomas. Jeigu trigeris naudojamas trigerio vienos natos ar ciklinio veikimo režime, jūs turite įeiti ir išeiti iš spindulio skersine kryptimi, o ne išilgai jo.

4. **Galvokite kaip muzikantas!** Grodami darykite pertraukas, pabūkite tyloje, sustokite ir pradėkite iš naujo, paklausykite, kaip groja kiti žmonės, jeigu tai užsiėmimas grupėje, arba paklausykite ir pabandykite groti kartu su pritariamuoju ritmu (jeigu naudojate lydintį ritmo takelį). Pabandykite groti greitai, lėtai, išlaikyti natas, vibruoti ar išeiti iš spindulio ir įeiti atgal skirtingame taške. Jeigu jūs tik mechaniškai judėsite pirmyn ir atgal, muzika kartosis ir skambės nuobodžiai.
5. **Melodijų garsų rinkinius (19-27), naudojančius ciklinį trigerio režimą, groti yra sunkiau**
pradedančiajam jie gali būti netinkami.
6. **Pradėkite naudodami tik vieną spindulį.**
7. **Mėgaukitės!**

5. GARSŲ RINKINIAI

Garsų rinkinys yra sudėtinė funkcija: muzikos instrukcijų rinkinys - skirtingų instrumentų garsų, muzikinių gamų, melodijų ir harmonijų, grojimo stilių (žr. skyrių apie triggerio režimus), ritmų kilpų ir kitų nustatymų kombinacija.

„Soundbeam“ atmintyje telpa 128 garsų rinkiniai. 32 iš jų yra iš anksto įdiegti įrenginyje. Beveik visų jų skirtingos dalys apima keturis spindulius ir aštuonis jungiklius.

„Soundbeam“ tampa išties įdomus, kai pereinama nuo 32 įrašytų garsų rinkinių ir pradedama kurti ir komponuoti savo muzika naudojant sudėtingesnes

„Soundbeam“ funkcijas. Jos leidžia eksperimentuoti su pagrindiniais muzikos blokais: tembru (garsu), garso aukščiu, melodija, harmonija ir pan., taip pat tyrinėti garso pavyzdžio įrašymo funkciją kuriant savo muzikinius kūrinius ir garso aplinkas.

Šių 32 garsų rinkinių jums turėtų visai pakakti susipažįstant su „Soundbeam“.

Norėdami pasirinkti garsų rinkinį, spauskite mygtuką **soundset** (garsų rinkinys), o tuomet mygtuką **+** arba **-**. Naršant po garsų rinkinius, jūs galite perklausyti tai, kurie tuo metu rodomi ekrane, spausdami mygtuką **review** (peržiūra). Kai norimas garsų rinkinys yra rodomas ekrane, norėdami jį įkelti spauskite mygtuką **confirm** (patvirtinti).

(**Pastaba:** jeigu anksčiau įkeltas garsų rinkinys buvo pakeistas, ekrane bus pateiktas raginimas išsaugoti pakeitimus prieš įkeliant naują garsų rinkinį ir spaudžiant mygtuką **confirm** (patvirtinti). Jeigu jūs nenorite išsaugoti garsų rinkinio pakeitimų, kuriuos atlikote prieš tai, paspauskite mygtuką **home** (į pradžią) norėdami išvengti išsaugojimo veiksmo ir įkelti naują garsų rinkinį).

Mes patariame pradėti nuo improvizacijų ir temų, kadangi jos suteikia visišką išraiškos laisvę; skirtingai, nei grojant melodijas, čia nėra teisingo ar neteisingo atlikimo.

Slinkdami per garsų rinkinius paspauskite mygtuką [preview](#) (peržiūra)(prieš spausdami [confirm](#) (patvirtinti) norėdami įkelti), jeigu norite suprasti medžiagos turinį, prieš ją paleisdami.

„Soundbeam 5“ garsų rinkiniai

Improvizacijos

1. O jė!
2. Balandžio bliuzas
3. Trenštaunas
4. Pasilinksminimas klube
5. Pop raketa
6. „Kieta“ gatvė
7. Seklys
8. Tinternas
9. Buena Bristol
10. Arabiškos naktys
11. Vėjuotos salos
12. Himalajai
13. Būgnai
14. Šanchajus
15. Pilna garsų gama
16. „Funky House“
17. Noyzee (Triukšmingas)
18. Žingsnis į viršų

Melodijos

19. Morning (Rytas)
20. Rainbow (Vaivorykštė)
21. Frère Jacques (Brolis Žakas)
22. Old MacDonald (Senasis Makdonaldas)
23. Twinkle Twinkle (Žiba žiba)
24. Greensleeves
25. Arija G stygai
26. Summer Jazz (Vasaros džiazas)
27. Kalėdos

Temos

(**Pastaba:** su visais garsų rinkiniais, kuriuose naudojami įrašytų garsų pavyzdžiai, ir visais kitais teminiais garsų rinkiniais, „Soundbeam“ leis groti tik du įrašytus garso pavyzdžius vienu metu. Taip įrenginys apsaugomas nuo per didelės apkrovos ir painiavos, bei grojantieji skatinami klausyti, keistis pakaitomis ir galimai teisingai išdėstyti garsus pagal naratyvo struktūrą, pavyzdžiui, eilėraščių ar pasakojimą. Garsų rinkinyje „Namas, kuriame vaidenasi“ yra medžiagos, kuri kai kuriems žmonėms gali pasirodyti gąsdinanti ar įžeidžianti.

28. Erdvė
29. Anglijos laukai
30. Namas, kuriame vaidenasi
31. Komedija
32. Mašinos

Improvizacijos

1. O JĖ!

Kaip ir daugelyje kitų muzikinių garsų rinkinių, pritiriamasis takelis yra

priskirtas 1 jungikliui. *Jį reikia paspausti tik vieną kartą (ir dar kartą*

pabaigoje). Pakartotinis pritarimo kilpų paleidimas/sustabdymas 1

jungikliu muzikiniu požiūriu neveiks tinkamai, o jeigu jūs keisite garso

aukštį (žr. 39 psl.) kilpa bus atkurama neteisingu greičiu.

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Vedantis 6 (balsas)	Kelių natų
2 spindulys	Tylus garsas 5 (strykas)	Kelių natų
3 spindulys	Akustinis bosas	Kelių natų
4 spindulys	Tylus garsas 1	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašytas garso pavyzdys – BTDISCO (BTdisko)	Ijungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Vibrafonas	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Vibrafonas	Ciklinis vienos natos
4 jungiklis	Įrašytas garso pavyzdys - OHYEAH (o jė)	Ijungti/išjungti
5 jungiklis	Tylus garsas 1	Ciklinis vienos natos
6 jungiklis	Plojimas	Ijungti/išjungti
7 jungiklis	Konga	Ijungti/išjungti
8 jungiklis	Konga	Ijungti/išjungti

2. BALANDŽIO BLIUZAS

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Lūpinė armonikėlė	Kelių natų
2 spindulys	Fleita	Kelių natų
3 spindulys	Vibrafonas	Vienos natos palaikymo
4 spindulys	Fortepijonas	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašytas garso pavyzdys - BTApril (BT balandis)	Ijungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Didelis būgnas	Ijungti/išjungti
3 jungiklis	Būgnelis su stygomis	Ijungti/išjungti
4 jungiklis	Pakabinama lėkštė	Ijungti/išjungti
5 jungiklis	Vibraslap	Ijungti/išjungti
6 jungiklis	Aukšto dažnio bongo būgnas	Ijungti/išjungti
7 jungiklis	Pakabinama lėkštė	Ijungti/išjungti
8 jungiklis	Kiniški cimbolai	Ijungti/išjungti

3. TRENŠTAUNAS

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Akordeonas	Kelių natų ribojimo
2 spindulys	Elektrinis fortepijonas	Kelių natų ribojimo
3 spindulys	Agogo	Vienos natos
4 spindulys	Sintezuotas bosas 1	Vienos natos
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - Regnokey	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Perkusiniai vargonai	Įjungti/išjungti
3 jungiklis	Perkusiniai vargonai	Įjungti/išjungti
4 jungiklis	Perkusiniai vargonai	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Perkusiniai vargonai	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Perkusija	Ciklinis dvigubo ribojimo
7 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti

4. PASILINKSMINIMAS KLUBE

	Garsa	Trigerio režimas
1 spindulys	Vedantis 2 (pjūklinis)	Kelių natų ribojimo
2 spindulys	Styginių ansamblis 2	Ciklinis palaikymo
3 spindulys	Sintezuoti variniai pučiamieji 1	Kelių natų
4 spindulys	Obojus	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – 120EGFD2	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – AHH	Ciklinis dvigubo ribojimo
3 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – OOLALA	Ciklinis dvigubo ribojimo
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – CHEERBIG (garsus skandavimas)	Ciklinis dvigubo ribojimo
5 jungiklis	Vedantis 1 (stačiakampis)	Ciklinis dvigubo ribojimo
6 jungiklis	Vedantis 4 (švilpimas)	Ciklinis dvigubo ribojimo
7 jungiklis	Okarina	Ciklinis dvigubo ribojimo
8 jungiklis	Plėniniai būgnai	Ciklinis dvigubo ribojimo

5. POP RAKETA

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Iškraipyta gitara	Kelių natų
2 spindulys	Roko vargonai	Kelių natų
3 spindulys	Vedantis 1 (stačiakampis)	Kelių natų
4 spindulys	Klavinetas	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - POP	Ijungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Valtorna	Ijungti/išjungti
3 jungiklis	Valtorna	Ijungti/išjungti
4 jungiklis	Valtorna	Ijungti/išjungti
5 jungiklis	Varpelis	Ciklinis dvigubo ribojimo
6 jungiklis	Elektrinis fortepijonas 1	Ciklinis dvigubo ribojimo
7 jungiklis	Vedantis 1 (stačiakampis)	Ciklinis dvigubo ribojimo
8 jungiklis	Laisvo liežuvelio vargonai	Ciklinis dvigubo ribojimo

6. „KIETA“ GATVĖ

Patarimas: kadangi pritarimo kilpa yra vien tik perkusinė, **7 jungiklis** gali būti panaudotas garso aukščio keitimui (žr. 39 psl.).

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Perkusiniai vargonai	Kelių natų
2 spindulys	Vedantis 2 (pjūklinis)	Kelių natų ribojimo
3 spindulys	Fleita	Kelių natų
4 spindulys	Fortepijonas	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – 124Beat (124ritmas) (kilpa)	Ijungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Roko vargonai	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Roko vargonai	Ciklinis vienos natos
4 jungiklis	Roko vargonai	Ciklinis vienos natos
5 jungiklis	Šiltas tylus garsas	Ciklinis vienos natos
6 jungiklis	Šiltas tylus garsas	Ciklinis vienos natos
7 jungiklis	Šiltas tylus garsas	Ciklinis vienos natos
8 jungiklis	Akustinis bosas	Ciklinis vienos natos

7. SEKLYS

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Klavesinas	Kelių natų
2 spindulys	Sintezuoti variniai pučiamieji 2	Kelių natų
3 spindulys	Altinis saksofonas	Kelių natų
4 spindulys	Fleita	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – LITEJAZZ (lengvas džiazas)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – RAIN 1 (lietus 1)	Įjungti/išjungti
3 jungiklis	Šautuvo šūvis	Įjungti/išjungti
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – SIREN (sirena)	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Telefonas	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Sraigtasparnis	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - WIND (vėjas)	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - DOG BARK (šuns lojimas)	Įjungti/išjungti

8. TINTERNAS

Rekomendacija: gera proga atlikti duetus naudojantis arba 2 ir 3 jungikliais, arba spinduliais

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Fleita	Kelių natų
2 spindulys	Klarnetas	Kelių natų
3 spindulys	Arfa	Vienos natos
4 spindulys	Styginių ansamblis 3	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - STRINGS 3 (styginiai 3)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Violončelė	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Klarnetas	Ciklinis vienos natos
4 jungiklis	Vibrafonas	Ciklinis vienos natos
5 jungiklis	Marimba	Ciklinis vienos natos
6 jungiklis	Timpanai	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Timpanai	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Timpanai	Įjungti/išjungti

9. BUENA BRISTOL

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Tango akordeonas	Kelių natų
2 spindulys	Fortepijonas	Kelių natų
3 spindulys	Vokalinis „o“ garsas	Kelių natų
4 spindulys	Gitara su nailono stygomis	Vienos natos ribojimo
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - FLAMLOOP (foršlago kilpa)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Švilpukas	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Fortepijonas	Įjungti/išjungti
4 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti

10. ARABIŠKOS NAKTYS

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Šahnajus	Kelių natų
2 spindulys	Šiakuhačis	Kelių natų
3 spindulys	Santūras	Kelių natų
4 spindulys	Kvėpavimo triukšmas	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - ARABIAN (Arabiškas)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Tylus garsas 8 (braukimas)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
3 jungiklis	Tylus garsas 8 (braukimas)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
4 jungiklis	Plieniniai būgnai	Ciklinis vienos natos
5 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti

11. VĖJUOTOS SALOS

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Varpelis	Kelių natų
2 spindulys	Sintezuotas balsas	Kelių natų palaikymo
3 spindulys	Okarina	Kelių natų
4 spindulys	FX1 – lietus	Vienos natos palaikymo
1 jungiklis	Akordeonas	Ciklinis vienos natos
2 jungiklis	Įrašytas garso pavyzdys – WIND (vėjas)	Įjungti/išjungti
3 jungiklis	FX7 – aidai	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
4 jungiklis	FX7 – aidai	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
5 jungiklis	FX7 – aidai	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
6 jungiklis	FX7 – aidai	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
7 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – WAVES (bangos)	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – SEAGULL (žuvėdra)	Įjungti/išjungti

12. HIMALAJAI

Įrašyto garso pavyzdžiai ant **2 - 6 jungiklių** ir **8 jungiklio** yra ganėtinai apkrauti ir veikia geriausiai, jeigu naudojami saikingai. Tai turtingos faktūros garsų rinkinys ir reikia netrukdyti jam atsiskleisti. Kadangi pritarimo kilpa yra tik perkusinė, 7 jungiklis gali būti efektyviai naudojamas garso aukščio keitimui (žr. 39 psl.)

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	FX4 (atmosfera)	Kelių natų palaikymo
2 spindulys	Tylus garsas 7 (aureolė)	Ciklinis palaikymo
3 spindulys	Vedantysis 3 – kaliopė	Kelių natų
4 spindulys	Beladis bosas	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – 75G TABLA	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - BELLS 6 (varpai 6)	Įjungti/išjungti
3 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – CHANTING (giedojimas)	Įjungti/išjungti
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - BELLAMBI (varpas ambi)	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – GAMELAN 4 (žaidimo tinklas4)	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - CHANT (giedojimas)	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Jūros pakrantė	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - BELLS 4 (varpai 4)	Įjungti/išjungti

13. BŪGNAI

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Būgnai ir perkusija x 40	Kelių natų
2 spindulys	Būgnai ir perkusija x 4	Kelių natų
3 spindulys	Perkusija x 2	Kelių natų
4 spindulys	Perkusija x 1	Vienos natos
1 jungiklis	Žemo dažnio tom-tom būgnas	Ijungti/išjungti
2 jungiklis	Vidutinio dažnio tom-tom būgnas	Ijungti/išjungti
3 jungiklis	Tamburinas	Ijungti/išjungti
4 jungiklis	Žemo dažnio bongo būgnas	Ijungti/išjungti
5 jungiklis	Klavesai	Ijungti/išjungti
6 jungiklis	Uždaras trikampis	Ijungti/išjungti
7 jungiklis	Švilpukas	Ijungti/išjungti
8 jungiklis	Auško dažnio bongo būgnas	Ijungti/išjungti

14. ŠANCHAJUS

Pabandykite sukurti improvizuotus ritmo modelius naudodamiesi pentatoninėmis gamomis su įjungta perkusija visuose spinduliuose ir 1 ir 2 jungikliuose, jie gali gerai derėti su akordų seka ant jungiklių 3 - 8.

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Vibrafonas	Ciklinis vienos natos
2 spindulys	Vibrafonas	Ciklinis vienos natos
3 spindulys	Ksilofonas	Ciklinis vienos natos
4 spindulys	Muzikinė dėžė	Ciklinis vienos natos
1 jungiklis	Plieniniai būgnai	Ciklinis vienos natos
2 jungiklis	Vamzdiniai varpai	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	FX2 – garso takelis	Ijungti/išjungti
4 jungiklis	FX2 – garso takelis	Ijungti/išjungti
5 jungiklis	FX2 – garso takelis	Ijungti/išjungti
6 jungiklis	FX2 – garso takelis	Ijungti/išjungti
7 jungiklis	FX2 – garso takelis	Ijungti/išjungti
8 jungiklis	FX2 – garso takelis	Ijungti/išjungti

15. PILNA TONŲ GAMA

Profesorius Filas Elisas (angl. Phil Ellis) dirbdamas Varviko universitete (University of Warwick) ir vėliau Sanderlando universitete (University of Sunderland) sukūrė savo „garso terapijos“ modelį, kuris ir tapo labai svarbiu veiksmu, nulėmusiu „Soundbeam“ platų taikymą specialios paskirties mokyklose JK ir kitose šalyse. Tai yra atviras priėjimas, leidžiantis žmonėms tyrinėti garsą be muzikinių ar kultūrinių normų. Pilna tonų gama užima centrinę vietą šioje filosofijoje, kadangi ji neturi pagrindinės natos ir yra estetiškai neutrali. (Žr. 5 priedą)

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Marimba	Kelių natų
2 spindulys	Fortepijonas	Kelių natų
3 spindulys	Vokalinis „o“ garsas	Kelių natų
4 spindulys	Fleita	Kelių natų
1 jungiklis	„Honky Tonk“ fortepijonas	Ciklinis vienos natos
2 jungiklis	Čelesta	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Ksilofonas	Ciklinis vienos natos
4 jungiklis	Akordeonas	Ciklinis vienos natos
5 jungiklis	Bosas tampant stygas (slap) 1	Ciklinis vienos natos
6 jungiklis	Violončelė	Ciklinis vienos natos
7 jungiklis	Klarnetas	Ciklinis vienos natos
8 jungiklis	Okarina	Ciklinis vienos natos

16. „FUNKY HOUSE“

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Okarina	Kelių natų
2 spindulys	Sintezuoti styginiai 2	Ciklinis palaikymo
3 spindulys	Vedantis 7 (penktosios)	Kelių natų ribojimo
4 spindulys	Sintezuotas būgnas	Vienos natos
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – 115EGBS2	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Atmosfera	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – BIRDS 4 (paukščiai 4)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - PIGS (kiaulės)	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Atvirkštinis lėkštės garsas	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti

17. NOYZEE (Triukšmingas)

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	FX7 (aidai)	Kelių natų
2 spindulys	Rojalis	Ciklinis palaikymo
3 spindulys	Vedantis 1 (stačiakampis)	Kelių natų
4 spindulys	Čelesta	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - FCDRUMS (FCbūgnai)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FCBASS3 (FCbosas3)	Įjungti/išjungti
3 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - FCBASS2 (FCbosas2)	Įjungti/išjungti
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FCMUS8	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FCMUS10	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FCMUS10	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys FCMUS10	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – UFO4 (NSO4)	Įjungti/išjungti

18. PAKILTI

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Švilpukas	Kelių natų
2 spindulys	Čelesta	Kelių natų
3 spindulys	Fortepijonas	Kelių natų
4 spindulys	Vedantis 1 (stačiakampis)	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FCBIC4	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FCBIC2	Įjungti/išjungti
3 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FCBIC7	Įjungti/išjungti
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FCBIC8	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FCBIC1	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FCBIC3	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FCBIC6	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys FCBIC2	Įjungti/išjungti

Melodijos

Pastaba: prieš naudojant melodijas, būtina suprasti ciklinį triggerį (36-37 psl.)

19. RYTAS

Paprasta tradicinės dainos „Morning has broken“ (Rytas išaušo)

aranžuotė. Melodija yra atliekama **1 spinduliu** (arba **3 spinduliu**)

naudojant ciklinį vienos natos režimą.

Akordai yra atliekami **2 spinduliu** (arba **4 spinduliu**) naudojant ciklinį palaikymo režimą. Jie turi būti pradedami groti nuo kiekvienos eilutės paskutinio žodžio pirmos priebalsės:

bro-ken, **mor**-ning, **spo**-ken

Jeigu kyla klausimų, paklauskite [preview](#) (peržiūrą).

1 jungiklis leidžia paukščio giesmės įrašytą garsą. Melodija gali būti atliekama su skirtingais instrumentais **2 - 5 jungikliais** ir akordais ant **6 - 8 jungiklių**.

Pastaba: Kaip ir visose melodijose, kuriose naudojamas ciklinis triggerio režimas, padarius klaidą ir sutrikus dviem spinduliams ar jungikliams, lengviausia yra iš naujo įkelti garsų rinkinį (spaudžiant [soundset \(garsų rinkinys\)](#) ir [confirm](#) (patvirtinti)), ir pradėti iš naujo.

	Garsas	Triggerio režimas
1 spindulys	Klarnetas	Ciklinis palaikymo
2 spindulys	Tylus garsas 2 – šiltas	Ciklinis palaikymo
3 spindulys	Fleita	Ciklinis vienos natos
4 spindulys	Sintezuotas balsas	Ciklinis palaikymo
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – BIRDS 1 (paukščiai 1)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Akordeonas	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Smuikas	Ciklinis vienos natos
4 jungiklis	Violončelė	Ciklinis vienos natos
5 jungiklis	Švilpukas	Ciklinis vienos natos
6 jungiklis	Fortepijonas	Ciklinis vienos natos
7 jungiklis	Styginių ansamblis 1	Ciklinis vienos natos
8 jungiklis	Fleita	Ciklinis vienos natos

20. VAIVORYKŠTĖ

Some- where over the rainbow
 Way up high
 There's a land that I heard of
 Once in a lul la- by. Some...
 day I'll wish u- pon a star and wake up where the clouds are far be-
 -hind me where... troubles melt like lemon drops a-
 way above the chimney tops that's where you'll

find me (Virš vaivorykštės aukštai danguje ... Yra šalis, apie kurią aš girdėjau klausydamas lopšinės. Vieną dieną aš sugalvosiu norą ir atsidursiu aukštai virš debesų ... kur ... visi rūpesčiai ištirpsta kaip pavasario sniegas, štai kur tu surasi mane, aukštai ant kaminų viršūnių)

Kiekvienas spalvos fragmentas simbolizuoja vieną prisilietimą prie **jungiklių 1 ir 2**. Atkreipkite dėmesį, kad 4 ir 7-8 eilutėse akordai nėra grojami pastoviu ritmu. Jeigu kyla klausimų, paklauskite [preview](#) (peržiūrą).

Šios dainos alternatyvi melodijos instrumentuotė yra ant **2 – 4 spindulių** ir alternatyvi harmonijos instrumentuotė ant **3 ir 4 juingiklių, 5 ir 6 jungiklių, ir 7 ir 8 jungiklių**.

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Tylus garsas 1 - fantazija	Ciklinis vienos natos
2 spindulys	Klarnetas	Ciklinis palaikymo
3 spindulys	Fleita	Ciklinis palaikymo
4 spindulys	Akordeonas	Ciklinis vienos natos
1 jungiklis	Tylus garsas 1 - fantazija	Ciklinis vienos natos
2 jungiklis	Tylus garsas 1 - fantazija	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Tylus garsas 2 – šiltas	Ciklinis vienos natos
4 jungiklis	Tylus garsas 2 – šiltas	Ciklinis vienos natos
5 jungiklis	Fortepijonas	Ciklinis vienos natos
6 jungiklis	Fortepijonas	Ciklinis vienos natos
7 jungiklis	Akordeonas	Ciklinis vienos natos
8 jungiklis	Akordeonas	Ciklinis vienos natos

21. FRÈRE JACQUES (Brolis Žakas)

Ši melodija gali būti gerai panaudota dainuojant ratu. Grojantieji, keisdamiesi paeiliui naudojant jungiklius 1-4, gali tokiu būdu dainuoti kartu pagal šią melodiją:

Frè..	re	Ja..	cques	frè..	re	Ja..	cques
Dor..	mez-	vous?		Dor...	mez-	vous ?	
Son.. nez	les	ma.. tin..	es !	Son.. nez	les	ma.. tin..	es !
Ding	daing	dong		Ding	daing	dong.	

(Broli Žakai, broli Žakai, ar jūs dar miegate? Ar jūs dar miegate? Laikas skambinti rytmečio varpą, laikas skambinti rytmečio varpą! Ding deng dong, ding deng dong.)

Visuose spinduliuose ir jungikliuose 5 – 8 yra visa melodija, bet jungikliuose 1 – 4 „pradėti nuo“ padala (žr. 39 psl.) buvo nustatyta taip, kad natų seka prasidėtų skirtingose melodijos vietose.

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Fortepijonas	Ciklinis vienos natos
2 spindulys	Čelesta	Ciklinis vienos natos
3 spindulys	Metalofonas	Ciklinis vienos natos
4 spindulys	Muzikinė dėžė	Ciklinis vienos natos
1 jungiklis	Marimba	Ciklinis vienos natos
2 jungiklis	Arfa	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Violončelė	Ciklinis vienos natos
4 jungiklis	Varpelis	Ciklinis vienos natos
5 jungiklis	Ksilofonas	Ciklinis vienos natos
6 jungiklis	Fleita	Ciklinis vienos natos
7 jungiklis	Klarnetas	Ciklinis vienos natos
8 jungiklis	„Honky Tonk“ fortepijonas	Ciklinis vienos natos

22. „OLD MACDONALD“ (SENASIS MAKDONALDAS)

Fortepijono akompanimentas ant **jungiklių 6, 7 ir 8** gali būti apgaulingas. Kaip ir dainose *Rainbow* (*Vaivorykštė*) ir *Frère Jacques* (*Brolis Žakas*) naudokite spalvą **atitinkančias** žymes ir paklauskite (peržiūra), jeigu kyla klausimų.

Old	Mac	Don	ald
had	a	farm	
Eee	ay	ee	ay
Oh			and
On	that	farm	he
had	a	dog	
Ee	ay	ee	ay
Oh			

(Senasis Makdonaldas turėjo ūkį ...
ije ije o o tame ūkyje jis turėjo
šunį ... ije ije o)

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Trombonas	Ciklinis vienos natos
2 spindulys	Tūba	Ciklinis vienos natos
3 spindulys	Įrašyto garso pavyzdys - ROOSTER (gaidys)	Vienos natos
4 spindulys	Įrašyto garso pavyzdys – SHEEP (avis)	Vienos natos
1 jungiklis	Lūpinė armonikėlė	Ciklinis vienos natos
2 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – COW (karvė)	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - PIG (kiaulė)	Ciklinis vienos natos
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – HORSE (arklys)	Ciklinis vienos natos
5 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – DUCK (antis)	Ciklinis vienos natos
6 jungiklis	Fortepijonas	Ciklinis vienos natos
7 jungiklis	Fortepijonas	Ciklinis vienos natos
8 jungiklis	Fortepijonas	Ciklinis vienos natos

23. „TWINKLE TWINKLE“ (Žiba žiba)

Akordai ant 2 ir 4 spindulių yra grojami pastoviu 4/4 ritmu. Paklausykite

[preview](#) (peržiūrą), jeigu kyla klausimų.

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Fleita	Ciklinis palaikymo
2 spindulys	Akordeonas	Ciklinis palaikymo
3 spindulys	Marimba	Ciklinis palaikymo
4 spindulys	Plieniniai būgnai	Ciklinis palaikymo
1 jungiklis	Klarnetas	Ciklinis vienos natos
2 jungiklis	Klarnetas	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Klarnetas	Ciklinis vienos natos
4 jungiklis	Klarnetas	Ciklinis vienos natos
5 jungiklis	Violončelė	Ciklinis vienos natos
6 jungiklis	Violončelė	Ciklinis vienos natos
7 jungiklis	Violončelė	Ciklinis vienos natos
8 jungiklis	Violončelė	Ciklinis vienos natos

24. „GREENSLEEVES“

Melodija yra ant **1** ir **2 spindulių**, o akordai ant **1** ir **2 jungiklių**

(harmonija sukurta kiek laisvesne forma).

Alas, my love, you do me wrong, to
cast me off dis... ..courteously, fo r
I have loved you well and long, de ...
...lighting in your company

Deja, mano meile, tu mane skaudini,
Atstumdama mane taip grubiai, nes
Aš mylėjau tave stipriai ir ilgai,
Džiaugdamasis galėdamas būti kartu
su tavimi.

Greensleeves was all my joy (Žaliarankovė buvo mano džiaugsmas)
Greensleeves was my delight (Žaliarankovė buvo mano žavesys)
Greensleeves was my heart of gold and (Žaliarankovė buvo mano aukso širdis
ir)
who but my lady Greensleeves. (viskas buvo ji, mergina žaliomis
rankovėmis)

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Akordeonas	Ciklinis palaikymo
2 spindulys	Fleita	Ciklinis palaikymo
3 spindulys	Gitara	Ciklinis palaikymo
4 spindulys	Smuikas	Ciklinis palaikymo
1 jungiklis	Akordeonas	Ciklinis vienos natos
2 jungiklis	Tylus garsas 2 – šiltas	Ciklinis vienos natos
3 jungiklis	Įrašytas garso pavyzdys – BIRDS 4 (paukščiai 4)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
4 jungiklis	Įrašytas garso pavyzdys – BIRDTR 1 (paukštis TR 1)	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Klavesinas	Ciklinis
6 jungiklis	Vibrafonas	Ciklinis
7 jungiklis	Bažnyčios vargonai	Ciklinis
8 jungiklis	Arfa	Ciklinis

25. ARIJA G STYGAI

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Violončelė	Ciklinis palaikymo
1 jungiklis	Akustinis bosas	Ciklinis vienos natos

26. VASAROS DŽIAZAS

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Altinis saksofonas	Ciklinis palaikymo
2 spindulys	Vibrafonas	Vienos natos palaikymo
3 spindulys	Altinis saksofonas	Ciklinis vienos natos
4 spindulys	Fortepijonas	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – SUMMER 1 (vasara 1)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
2 jungiklis	Lūpinė armonikėlė	Ciklinis
3 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
4 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Violončelė	Ciklinis
6 jungiklis	Perkusija	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	perkusija	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Gitara	Ciklinis

27. KALĖDOS

Akordų akompanimentas ant 1 – 3 (arba 4 – 6) jungiklių, „*Tyli naktis*“ giesmės melodijai ant spindulių 1 - 4 yra grojamas taip:

Silent	night	holy	night
All is	calm	all is	bright
Round yon	Virgin	Mother and	Child
Holy	Infant so	tender and	mild
Sleep in	heavenly	peace	
Sleep in	heavenly	peace	

Tyli naktis, šventa naktis,
Viskas miega, tik dar vis,
Motinėle ten budi viena,
Kūdikis su meilia šypsena,
Ilsisi, miega ramiai,
Ilsisi, miega ramiai.

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Sintezuotas balsas	Ciklinis palaikymo
2 spindulys	Klavesinas	Ciklinis palaikymo
3 spindulys	Fortepijonas	Ciklinis palaikymo
4 spindulys	Fantazija	Ciklinis palaikymo
1 jungiklis	Fortepijonas	Įjungti/išjungti
2 jungiklis	Fortepijonas	Įjungti/išjungti
3 jungiklis	Fortepijonas	Įjungti/išjungti
4 jungiklis	Tylus garsas 1 - fantazija	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Tylus garsas 1 - fantazija	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Tylus garsas 1 - fantazija	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - BELLS 1 (varpai 1)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas
8 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - BELLS 2 (varpai 2)	Įjungimo/išjungimo fiksavimas

Temos

Naudojant visus šios dalies garsų rinkinius reikalingas planavimas ir organizavimas, kad jie turėtų prasmę. Juos galima gerai panaudoti akompanuojant naratyvo struktūrą, pavyzdžiui, pasakojimą, eilėraščių ar dainą, arba siekiant paryškinti tam tikrus aprašymo žodžius. Svarbiausia yra padėti grojantiems sudėlioti garsus į tinkamą ir logišką **seką**, efektyviai **suderinti** garsų poras bei tinkamai **klausyti ir paeiliui keistis**. „Dirigentas“ ir įstojo ženkla, bei su tema susiję daiktai ar paveikslai galėtų padėti mokytojams ir kitiems specialistams pateikti medžiagą metodiškai.

Prisiminkite, kad tik DU įrašyto garso pavyzdžiai gali būti grojami vienu metu.

28. ERDVĖ

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	FX7 – Aidai	Kelių natų
2 spindulys	Tylus garsas 8 - braukimas	Ciklinis palaikymo
3 spindulys	FX1 – lietus	Kelių natų
4 spindulys	Tylus garsas 6 - metalinis	Ciklinis palaikymo
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - UFO	Įjungti/išjungti
2 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – GAMES FX! (žaidimai FX!)	Įjungti/išjungti
3 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – GAMES FX4 (žaidimai FX4)	Įjungti/išjungti
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – BLAST 1 (sprogimas 1)	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – LASER 3 (lazeris 3)	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - GAMES FX4 (žaidimai FX4)	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – MAD LAB 1 (pamišusi laboratorija 1)	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – UFO – SLOW (NSO - lėtai)	Įjungti/išjungti

29. ANGLIJOS LAUKAI

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Klarnetas	Kelių natų ribojimo
2 spindulys	Styginių ansamblis 2	Ciklinis palaikymo
3 spindulys	Tūba	Kelių natų
4 spindulys	Altas	Kelių natų
1 jungiklis	Įrašytas garso pavyzdys – BIRDS 1 (paukščiai 1)	Įjungti/išjungti
2 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – SHEEP 1 (avis 1)	Įjungti/išjungti
3 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – GEESE 2 (žąsų 2)	Įjungti/išjungti
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – DUCK 1 (antis 1)	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – ROOSTER (gaidys)	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – HORSE (arklys)	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – COW 2 (karvė 2)	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – BROOK (upelis)	Įjungti/išjungti

30. NAMAS, KURIAME VAIDENASI

Svarbu: įvertinkite šio garsų rinkinio tinkamumą prieš jį naudodami (ypač 7 jungiklį).

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	„Honky Tonk“ fortepijonas	Kelių natų palaikymo
2 spindulys	FX6 – goblinai	Vienos natos palaikymo
3 spindulys	Sintezuoti styginiai 2	Vienos natos palaikymo
4 spindulys	Įrašyto garso pavyzdys – BELLS 6 (varpai 6)	Vienos natos palaikymo
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – LAUGH 2 (juokas 2)	Įjungti/išjungti
2 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – WOLFHOWL (vilko staugimas)	Įjungti/išjungti
3 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – THUNDER 2 (griaustinis 2)	Įjungti/išjungti
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – MONSTER 1 (monstras)	Įjungti/išjungti
5 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – SCARYS 1 (baisumas 1)	Įjungti/išjungti
6 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – HEHEHE	Įjungti/išjungti
7 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – VOMIT (vėmimas)	Įjungti/išjungti
8 jungiklis	Timpanai	Įjungti/išjungti

31. KOMEDIJA

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Įrašyto garso pavyzdys – OOA A O O A A	Vienos natos
2 spindulys	Įrašyto garso pavyzdys – O O O L A L A	Vienos natos
3 spindulys	Įrašyto garso pavyzdys – BLIPLOOP (impulso kilpa)	Vienos natos
4 spindulys	Įrašyto garso pavyzdys – SPLASH (ištekšti)	Vienos natos
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – TV SHOW (TV šou)	Ijungti/išjungti
2 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – SNORE (knarkimas)	Ijungti/išjungti
3 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – LAUGH 2 (juokas 2)	Ijungti/išjungti
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – WOBBLE (drebėjimas)	Ijungti/išjungti
5 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – PLAYER 2 (žaidėjas 2)	Ijungti/išjungti
6 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys - OPERA AH (operinis „a“ garsas)	Ijungti/išjungti
7 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – NOSEBLOW (nosies pūtimas)	Ijungti/išjungti
8 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – SPIT (spjūvis)	Ijungti/išjungti

32. MAŠINOS

	Garsas	Trigerio režimas
1 spindulys	Įrašyto garso pavyzdys – CAR RACE 2 (autolenktynės 2)	Vienos natos
2 spindulys	Įrašyto garso pavyzdys – TRUCKS 1 (sunkvežimiai 1)	Vienos natos
3 spindulys	Įrašyto garso pavyzdys – RACING CAR (lenktyninis automobilis)	Vienos natos
4 spindulys	Įrašyto garso pavyzdys – HELICOPTER (sraigtasparnis)	Vienos natos
1 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FACTORY 1 (gamykla 1)	Ijungti/išjungti
2 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FACTORY 2 (gamykla 2)	Ijungti/išjungti
3 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FACTORY 3 (gamykla 3)	Ijungti/išjungti
4 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys –	Ijungti/išjungti
5 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys –	Ijungti/išjungti
6 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – FACTORY 7 (gamykla 7)	Ijungti/išjungti
7 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – CONSTRUCTION (statyba)	Ijungti/išjungti
8 jungiklis	Įrašyto garso pavyzdys – METAL 1 (metalas 1)	Ijungti/išjungti

Garsų rinkinio papildomi meniu

Pastaba: Jeigu jūs čia pasimetėte, spauskite **soundset** (garsų rinkinys) norėdami sugrįžti į pagrindinį ekraną.

Spauskite **soundset** (garsų rinkinys), tuomet

Spauskite **→** (vieną kartą): **Copy/Save Soundset** (Kopijuoti/išsaugoti garsų rinkinį).

(„Soundbeam“ jau buvo paraginęs jus išsaugoti naujus ar pakeistus garsų rinkinius. Bet šis papildomas meniu leidžia jums nukopijuoti ir išsaugoti garsų rinkinį į nurodytą vietą (garsų rinkinio numerį). Todėl jūs, pavyzdžiui, galite pakeisti iš anksto įrašytus arba naudotojo sukurtus garsų rinkinius atlikdami muziką su skirtingais garsais. Naudokite **+** arba **-** mygtukus norėdami pažymėti naujo garsų rinkinio vietos numerį ir **confirm** (patvirtinti)).

Spauskite **→ →** (du kartus): **Rename Soundset**

Spauskite **confirm** (patvirtinti) norėdami pradėti. Naudokite **+** ir **-** mygtukus slinkti ir pasirinkti iš abėcėlės raidžių ir kitų ženklų, o mygtuką **→** - norėdami perkelti žymeklį į kitą laukelį. Spauskite **confirm** (patvirtinti) norėdami užbaigti.

Spauskite **→ → →** (tris kartus): **Lock User Soundset.**

Naudokite **+** ir **-** mygtukus perjungti įjungimą/išjungimą. Užfiksuokite padėtį „įjungta“ siekiant apsaugoti nuo atsitiktinio

garsų rinkinio perrašymo (**Pastaba: jeigu garsų rinkinyje buvo atlikti pakeitimai, jie turi būti išsaugoti prieš užfiksuojant garsų rinkinį padėtyje „įjungta“**).

Spauskite mygtuką **soundset** (garsų rinkinys) norėdami sugrįžti į pagrindinį ekraną.

Spauskite **← ←** (du kartus): **Default power up**

Kai „Soundbeam“ yra įjungiamas, paprastai jis įkelia 1 garsų rinkinį. Norėdami tai pakeisti, naudokitės mygtukais **+/ -**, kad pažymėtumėte garsų rinkinį nuo 1 iki 128 (arba, tarp 128 ir 1, „paskutinį naudotą“).

Spauskite (vieną kartą): **Soundset Sequence Using Switch 8** (Garsų rinkinio sekos sudarymas naudojantis 8 jungikliu).

Naudojantis **8 jungikliu** galima naršyti po garsų rinkinius. Ši funkcija (kartu su „Sekos transponavimas naudojantis 7 jungikliu“ - žr. žemiau „Garso aukščio transponavimo papildomas meniu“) suteikia „Soundbeam“ naudotojui praktiškai visišką jam prieinamos muzikinės medžiagos keitimų kontrolę, todėl tampa nebereikalingas valdiklių priežiūros „valdytojas“.

Naudodamiesi   mygtukais galite perjungti tarp padėčių įjungta/išjungta. Jeigu ši funkcija yra „išjungta“, **8 jungiklis** veiks taip pat, kaip ir kiti jungikliai (gros garsus). Jeigu ji „įjungta“, jungiklis negros garsų kaip įprasta, bet naudojantis juo bus galima įkelti garsų rinkinio seką.

Kai ši funkcija „įjungta“, naudokite   mygtukus ir mygtuką norėdami sukurti savo garsų rinkinių sąrašą. Spauskite **confirm** (patvirtinti) norėdami užbaigti sąrašo redagavimą. Ši funkcija automatiškai yra išjungta įjungimo metu, kad naudotojų neklaidintų tylūs jungikliai.

Į PRADŽIĄ

Spaudžiant **home** (į pradžių) sugrįžtama į pagrindinį garsų rinkinio ekraną.

6. SPINDULYS/JUNGIKLIS

Naudodamiesi spinduliais/jungikliais galite keisti nurodyto spindulio arba jungiklio nustatymus. Pavyzdžiui, keičiant 3 spindulio muzikinę gamą, melodiją ar akordus, reikia spausti mygtuką **beam 3** (3 spindulys), tuomet mygtuką **note sequence** (natų seka) ir naudotis mygtukais **+** arba **-**. Bet kokie atliekami pakeitimai bus taikomi konkrečiai 3 spinduliui, kol nebus pasirinktas kitas spindulys arba jungiklis.

Indikatoriaus lemputės nurodo, kurie spinduliai/jungikliai yra naudojami.

7. ATSTUMAS

Naudojantis šia funkcija galima keisti spindulių ilgius. Tai reiškia, kad jūs galite nustatyti aktyvią grojimo zoną erdvėje pagal jūsų pasirodymo reikalavimus arba siekiant atitikti grojančiojo fizinius gebėjimus ar negalias.

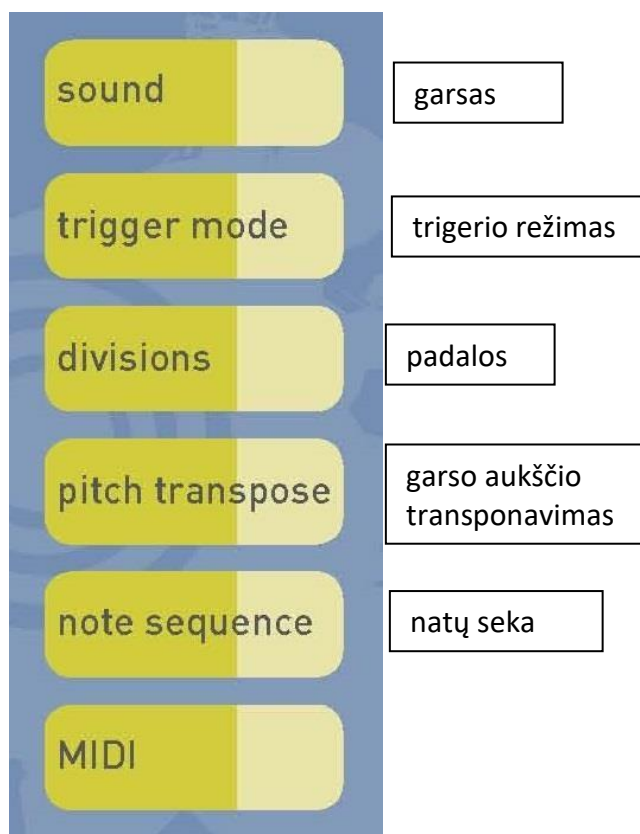
Spauskite mygtuką **beam** (spindulys) atitinkantį tam spinduliui, kurį norite keisti, o tuomet mygtuką **range** (atstumas). Mygtukais **+** ir **-** dabar galima prailginti arba sutrumpinti spindulio aktyvų veikimo ilgį. **End at** (baigti ties) ekrane reiškia tolimiausią tašką nuo jutiklio, kuriame garsas bus įjungiamas nutraukus spindulį. (Mygtukai **←/→** gali būti naudojami pasirinkti **start at** (pradėti nuo) funkciją, kuri leidžia nustatyti artimiausią jutikliui tašką, kuriame garsas būtų įjungtas).

Norint „Soundbeam“ naudoti dideliu atstumu (daugiau nei 2 metrų), naudojimo vieta turi būti kiek įmanoma atviresnė ir neužkrauta daiktais. Paprastai spindulys turėtų patikimai veikti iki 2 m nuo jutiklio atstumu, nors visada reikia užtikrinti, kad nebūtų jokių objektų spindulio kelyje. Geriausia pradėti naudoti trumpu atstumu, o paskui jį ištesti pagal naudotojo poreikį.

Pastaba: Zona „be akordų“ (žr. palaikymo trigerio režimus 36 psl.) tarp jutiklio ir taško „pradėti nuo“ gali būti išplėsta arba sumažinta reguliuojant „pradėti nuo“ taško nustatymą.

8. GARSAS

„Soundbeam“ vidiniame sintezatoriuje yra 128 garsų biblioteka, o garsai su papildomomis variacijomis nuo 129 iki 256 (žr. 1 priedą). Ekrane pasirinktas garsas (su arba mygtukais) bus priskirtas pasirinktam spinduliui arba jungikliui (nurodytam ant ekrano ir indikatoriaus lempute).

Papildomi meniu

Įrenginio SD kortelėje taip pat yra įrašytų įvairių stilių garso pavyzdžių ir ritmo kilpų, kuriuos galima panaudoti įrašant garso pavyzdžius.

Norėdami priskirti ritmo kilpą ar garso pavyzdį spinduliui arba jungikliui, spauskite jam atitinkantį mygtuką **beam** (spindulys) arba **switch** (jungiklis), spauskite mygtuką **sound** (garsas), tada mygtuką **—** norėdami pasirinkti „Midi program off“ (išjungti Midi programą) (vienas spustelėjimas prieš *001 piano* (fortepijonas).

Taip išjungiama vidinė sintezatoriaus mikroschema). Dabar spauskite

➔ norėdami įeiti į įrašytų garso pavyzdžių biblioteką ir naudodamiesi mygtukais

+/- pasirinkite įrašyto garso pavyzdį.

Spauskite **➔** dar kartą, o tuomet **+/-** norėdami perjungti tarp **loop** (kilpos)(nuolatiniam grojimui) arba **once** (vieną kartą).

9. TRIGERIO REŽIMAI - spinduliai

single (vienos natos) Norėdami groti natą, nutraukite spindulį. Norėdami groti kitą natą, išeikite iš spindulio ir iš naujo įeikite į jį. Išgaunama nata priklausys nuo taško spindulio kelyje, kuriame įvyksta nutraukimas.

multi (kelių natų) Judesys spindulyje sukels tęstinę natų seką judant link jutiklio ir tolyn nuo jo. Jautrumo/natos veikimas gali skirtis reguliuojant **atstumą** ir **padalas**.

sustain – single (vienos natos palaikymo) Kaip vienos natos režimas, bet garsas (jei tai „ilgas“ garsas, kaip vargonų ar smuiko, arba garsas su lėtu slopimu kaip fortepijono, bet ne „trumpas“ kaip ksilofono) gros ir toliau, net jeigu spindulys nebebus nutrauktas. Įeikite į spindulį ir išeikite iš jo skirtinguose jo kelio taškuose norėdami sukurti palaikantį akordą. Naudokite zoną „be akordų“ tiesiai priešais jutiklį norėdami sustabdyti garsą.

sustain – multi (kelių natų palaikymo) Kaip ir kelių natų režime, natos yra laikomos, kol neišjungiamos kaip vienos natos palaikymo režime, aprašytame aukščiau. Naudokite zoną „be akordų“ tiesiai priešais jutiklį norėdami sustabdyti garsą.

single – clipped (vienos natos ribojimo) Atskiros natos skambės nustatytą trukmę, kuri yra nustatoma mygtukais ➡ vienos natos ribojimo ekrane ir paskui mygtukais + arba – pasirenkant įrašo trukmę.

multi – clipped (kelių natų ribojimo) Judesiai spindulyje sukels tęstinę natų seką, skambėsiančią fiksuotą laiką, kurio trukmė nustatoma mygtuku ➡ kelių natų ribojimo ekrane ir paskui mygtukais + arba – pasirenkant įrašo trukmę.

cyclic – single (ciklinis vienos natos) Paeiliui kelis kartus nutraukiant spindulį, nesvarbu kurioje spindulio vietoje išilgai jo kelio, bus teisinga tvarka grojama nuosekli natų arba akordų serija. Atkūrimas išjungiamas, kai spindulys nebėra nutrauktas.

cyclic – sustain (ciklinis palaikymo) Paeiliui kelis kartus nutraukiant spindulį, nesvarbu kurioje spindulio vietoje išilgai jo kelio, teisinga tvarka bus grojamos nuoseklios natų arba akordų serijos, išlaikant natą ar akordą iki tol, kol nebus įjungta kitas (-a). Naudokite zoną „be akordų“ tiesiai priešais jutiklį norėdami sustabdyti garsą.

trigger OFF (trigeris išjungtas) Šiame režime yra išjungiamas jutiklio garsas ir nutildomas jo zvimbimas.

TRIGERIO REŽIMAI – jungikliai

on – off (įjungti - išjungti) Garsas grojamas, kai įjungimas jungiklis.

latching On-Off (įjungimo-išjungimo fiksavimas) Garsas (ilgas garsas arba įrašyto garso pavyzdžio kilpa) grojamas, kai jungiklis įjungiamas ir lieka įjungtas. Palieskite jungiklį dar kartą norėdami išjungti.

cyclic (ciklinis) Pakartotinai spauskite jungiklį norėdami teisinga tvarka groti nuoseklias natų ar akordų serijas.

controller only (tik valdiklis) Jungiklis naudojamas ne garsams groti, bet kaip efektų pedalas, kuriuo keičiamos garsų, grojamų kitais spinduliais ar jungikliais, savybės (pvz., vibrato). Tai yra sudėtingesnis taikymas, kuris naudojamas kartu su išorės programine įranga arba sintezatoriais.

cyclic dbl clipped (ciklinis dvigubo ribojimo) Garsas grojamas paspaudus ir *dar kartą* atleidžiant. Pakartotinai kelis kartus spauskite ir atleiskite jungiklį norėdami groti nuoseklią natų ar akordų seriją.

trigger OFF (trigeris išjungtas) Jungiklio garsas išjungiamas.

10. PADALOS

Kiekvienas spindulys arba jungiklis gali talpinti iki 250 atskirų natų ir/arba akordų (susidedančių iš iki dešimties natų). Naudodamiesi mygtukais **+** ir **-** galite padidinti arba sumažinti padalų skaičių.

Papildomi meniu

Spauskite **➡** (vieną kartą): **Start note sequence at note number** (Pradėti natų seką nuo natos nr.)

Ši parinktis leidžia panaudoti skirtingas natų sekos dalis. Pavyzdžiui, savo natų sekoje jūs turite devynių akordų progresiją ir, tarkime, kurdami naują garsų rinkinį, norite panaudoti ketvirtojo, penktojo ir šeštojo akordų seką ant jungiklio su cikliniu trigerio režimu. Tai galite padaryti pasirinkę tris padalus ir naudodamiesi **+** mygtuku pažymėję natų sekos pradžią nuo 4 numerio.

Spauskite **➡ ➡** (du kartus): **Max polyphony** (Maks. polifonija)

Trigerio palaikymo ir kelių natų palaikymo režimuose, ši funkcija nulemia natų, grojamų vienu metu, skaičių. Prie žemų verčių (pvz. 3 arba 4), nustatomų mygtukais **+** / **-**, bus aiškiai atkuriami atskiri akordai, o nustačius didesnes vertes bus tankesnė harmonijos faktūra.

11. GARSŲ AUKŠČIO TRANSPONAVIMAS

Natų sekos garso aukštis gali būti transponuotas kiekvienam spinduliui ir jungikliui atskirai iki trijų oktavų aukštyn ir žemyn. Naudokite mygtukus **+** ir **-** norėdami transponuoti pustonio žingsniu. Pavyzdžiui, garso aukščio transponavimo vertę pakėlus nuo +0 iki +12, natos garso aukštis bus pakeltas viena oktava.

Papildomi meniu

Spauskite **→** (vieną kartą): **Global Transpose** (Bendras transponavimas)

Šia parinktimi perkeliamas visų spindulių ir jungiklių garsų aukštis.

Spauskite **→ →** (du kartus): **Transpose Sequence using Switch 7** (Sekos transponavimas naudojant 7 jungiklį)

Kai rodomas šis ekranas, naudodamiesi mygtukais **+** ir **-** pažymėkite „off“ (išjungti) (tarp 128 ir 1) norėdami jungiklį naudoti įprastiniu būdu. Arba, jeigu norite naudoti jungiklį sekos bendram garso aukščio keitimui, pasirinkite natų seką ir padalų skaičių, atitinkantį norimam garso aukščio pasikeitimų skaičiui (mes rekomenduotume ne daugiau trijų ar keturių). Jeigu natų sekoje yra akordų, žemiausia akordo nata bus naudojama garso aukščiui nustatyti. Ši funkcija automatiškai yra išjungta įjungimo metu, kad naudotojų neklaidintų tylūs jungikliai.

12. NATŲ SEKA

„Soundbeam“ turi 128 **natų sekas** – muzikines gamas, akordų sekas ir melodijas. Natų sekos, turinčios pavadinimus, yra įrašytos į „Soundbeam“ atmintį ir negali būti ištrintos. Naudotojo natų sekos gali būti įrašomos naudojantis išorės MIDI klaviatūra arba mygtukais **range** (atstumas), **beam** (spindulys) ir **switch** (jungiklis), kurie yra išdėlioti valdymo skydelyje kaip paprasta klaviatūra.

Papildomi meniu

Įrašytose natų sekose

Spauskite ➡ (vieną kartą): **Replay Division** (Padalą leisti iš naujo)
laikykite nuspaudę mygtuką **confirm** (patvirtinti) ir spauskite mygtukus +/– norėdami perklausyti pasirinktą natų seką.

Naudotojo natų sekose

Spauskite ⬅ (vieną kartą): **Lock user note sequence** (Užrakinti naudotojo natų seką)

Norint aktyvuoti visas redagavimo funkcijas, reikia atrakinti natų seką.

Naudodamiesi mygtuku +/– pažymėkite „off“ (išjungti).

Tai atlikę, paspauskite mygtuką **note sequence** (natų seką) norėdami sugrįžti į pagrindinį ekraną.

Spauskite ➡ (vieną kartą): **Record Division** (Padalos įrašymas)

Nuo čia jūs galite įrašyti savo natų ir/arba akordų seką. Naudodamiesi MIDI laidu sujunkite „Soundbeam“ MIDI IN 1 su fortepijono tipo klaviatūros (ne „qwerty“ klaviatūros) MIDI OUT lizdu. Grokite natas ar akordus aiškiai atskirdami padalas, nes grojant per daug minkštai, legato stiliumi, atskiros natos bus įrašytos kaip akordai. Jeigu klaviatūroje yra galima ir įjungta jutiklinio jautrumo funkcija, „Soundbeam“ įrašys ir šiuos parametrus (garsumą ir minkštumą).

Norėdami įrašyti paprastą medžiagą iš įrašymo padalos įrašymo ekrano nenaudojant papildomos klaviatūros, naudokite mygtukus **range** (atstumas), **beam** (spindulys) ir **switch** (jungiklis) (kartu su mygtukais **←** ir **→**, naudojamais perkelti oktavas aukštyn arba žemyn). Natų išdėstymo tvarka yra tokia:

C	1 jungiklis
C#	range (atstumas)
D	2 jungiklis
Eb	1 spindulys
E	3 jungiklis
F	4 jungiklis
F#	2 jungiklis
G	5 jungiklis
G#	3 spindulys
A	6 jungiklis
Bb	4 spindulys
B	7 jungiklis
C	8 jungiklis

Jeigu suklystate, naudokite mygtuką **↩** slinkti atgal prie padalos, kurioje yra klaida ir įrašykite ją iš naujo.

Pabaigę naudokite mygtukus **confirm** (patvirtinti) ir **+/-** norėdami išsaugoti ir suteikti pavadinimą natų sekai, vadovaudamiesi raginimais ekrane.

Spauskite **→ →** (du kartus): **Replay Division** (Padalą leisti iš naujo)
laikykite nuspaudę mygtuką **confirm** (patvirtinti) ir spauskite mygtukus **+/-** norėdami perklausyti pasirinktą natų seką.

Spauskite **→ → →** (tris kartus): **Play Direction** (Leidimo kryptis)

Turint linijinę nuo žemos iki aukštos natos kylančią natų seką, jūs galite pageidauti, kad prie jutiklio būtų aukštos natos arba žemos natos. Naudokite **+/-** perjungti tarp „pirmyn“ ir „atgal“. (Jeigu naudojamas ciklinis trigerio režimas ir nustatyta atgalinė leidimo kryptis, natų seka bus atkurama atvirkštine tvarka). Šios funkcijos negalima naudoti visoms užrakintoms ir iš anksto įrašytoms natų sekoms.

13. MIDI

MIDI funkcija leidžia naudoti „Soundbeam“ kartu su išorės MIDI arba USB prietaisais vietoje vidinio sintetatoriaus arba kartu su juo, keisti MIDI kanalų numatytuosius nustatymus bei perkelti „Soundbeam“ duomenis į kompiuterį ar kitą „Soundbeam 5“ įtaisą.

Papildomi meniu

Spauskite (vieną kartą): **MIDI to (global)** (MIDI į (išorę))

Informacija iš visų spindulių ir jungiklių gali būti siunčiama – naudojantis mygtukais   – į „Soundbeam“ vidinį sintetatorių, MIDI OUT 1, MIDI OUT 2, USB ar bet kurių šių įtaisų derinį.

Spauskite   (du kartus): **Beam/Switch MIDI to** (Spindulio/jungiklio MIDI į)

Informacija iš nurodytų spindulių ir jungiklių gali būti siunčiama – naudojantis mygtukais   – į „Soundbeam“ vidinį sintetatorių, MIDI OUT 1, MIDI OUT 2, USB ar bet kurių šių įtaisų derinį. Pavyzdžiui, norint leisti garsą iš „Soundbeam“ vidinės garsų bibliotekos 1 spindulyje ir garsą iš išorės klaviatūros arba garso modulio (per MIDI OUT 1) 2 spindulyje, reikia nustatyti 1 spindulį į „int“, o 2 spindulį į „01“.

Spauskite   (tris kartus): **Beam/Switch MIDI channel** (Spindulio/jungiklio MIDI kanalas)

Naudokite šį nustatymą norėdami keisti MIDI kanalo spindulių ir jungiklių numatytuosius nustatymus.

Spauskite   (keturis kartus): **MIDI Bulk Dump** (MIDI iškėlimas)

Naudodamiesi mygtukais   pažymėkite visus garsų rinkinius, konkretų garsų rinkinį, visas natų sekas ar konkrečią natų seką, kuriuos norite perkelti (iškelti) į kitą „Soundbeam 5“ įrenginį ar kompiuterį. Spauskite **confirm** (patvirtinti) norėdami pritaikyti.

14. GARSUMAS

Šiuo mygtuku prieinama prie „Soundbeam“ vidinio stiprintuvo funkcijų. Naudokite mygtukus ir norėdami naršyti po šias funkcijas:

- bendras garsumas
- bosai
- diskantas
- balansas
- reverberacijos lygis
- įvesties garsumas (įrašant garso pavyzdžius)
- vidinis sintezatoriaus garsumas (balansuojant lygius su garsų įrašymo įrenginio garsumu)
- spindulio/jungiklio garsumo lygiai su grafiniu atvaizdavimu

naudodamiesi mygtukais ir galite padidinti arba sumažinti pasirinktą vertę.

Norėdami IŠJUNGTI visus garsus, spauskite mygtuką **volume** (garsumas), o paskui **F1**. Norėdami užbaigti grojimą, spauskite **home** (į pradžių).

15. ĮRAŠYMAS/PERŽIŪRA

Įrašyto garso pavyzdys yra paprastai trumpas garso įrašas.

Kaip sukurti garso pavyzdį naudojant mikrofoną.

1. Prijunkite kondensatorinį mikrofoną su maitinimu „Soundbeam“ įtaiso galinėje skydelio dalyje („line in“ - įvesties lizdas) Laikykite mikrofoną atokiai nuo kolonėlių norėdami išvengti sąveikos su kolonėlėmis. Įjunkite mikrofoną.

2. Spauskite mygtuką **record** (įrašyti) ir naudodamiesi mygtukais **+** **-** ir **confirm** (patvirtinti) pasirinkite **Record Sample** (Įrašyti garso pavyzdį)(ne sesiją).

3. Patikrinkite, kad kalbant arba dainuojant į mikrofoną matomas atsakas būtų atvaizduojamas ekrane , o kai būsite pasiruošę, spauskite mygtuką **record** (įrašyti) norėdami pradėti įrašymą.

4. Dabar kurkite garsus (balso, instrumentinius, perkusinius, eksperimentinius ir pan.)

5. Kai norėsite sustabdyti įrašymą, dar kartą spauskite mygtuką **record** (įrašyti). Atkreipkite dėmesį, kad sustabdžius įrašymą, įrašui automatiškai suteikiamas numeris (pavyzdžiui - 005) ir išskiriama vieta SD atminties kortelėje - įrašas bus patalpintas SD kortelėje įrašytų garsų pavyzdžių sąrašo gale.

Jūs galite iškart klausyti įrašyto garso pavyzdžio paspaudę ir laikydami **preview** (peržiūros) mygtuką, o, gavę paraginimą, naudodamiesi mygtuku **F1**, **← → + -** galite pervadinti įrašyto garso pavyzdį. Kuriant biblioteką, rekomenduojama įrašytiems garso pavyzdžiams suteikti atitinkamus pavadinimus. Jie bus surūšiuoti kortelėje abėcėline ir skaitine tvarka.

Norėdami ištrinti įrašytą garso pavyzdį, jeigu jis jums nepatinka, spauskite mygtuką **F1**, eikite į dešinę pusę ir vadovaukitės ekrane pateikiamomis instrukcijomis.

Garso pavyzdys dabar jau įrašytas ir gali būti priskirtas spinduliui arba jungikliui.

Norint priskirti įrašytą garso pavyzdį spinduliui, reikia pakeisti keletą nustatymų.

Pasirinkite 1 spindulį (spausdami mygtuką **beam 1** (1 spindulys)), tuomet spauskite mygtuką **sound** (garsas) ir pasirinkite **MIDI Program off** (MIDI programa išjungta), esančią prieš 001 piano (fortepijonas) (*taip išjungiamas bet koks garsas, ateinantis iš vidinio sintezatoriaus, nes, priešingu atveju, jis būtų įjungiamas kartu su įrašyto garso pavyzdžiu*), tuomet eikite į dešinę **→** į **sample: OFF** (įrašyto garso pavyzdys: IŠJUNGTA). Mygtukais **+ -** slinkite per prieinamų garsų pavyzdžių sąrašą, kol surasite reikiamą.

Jeigu įrašytas garso pavyzdys nepervadinamas, jis atsiduria sąrašo pabaigoje, o greičiausias būdas pasiekti sąrašo galą yra naudojantis mygtuku **+** (puslapis aukštyn).

Vėl eikite į dešinę **→** ir bus iškviesta parinktis **Sample play mode** (Įrašyto garso pavyzdžio leidimo režimas). Čia galimos dvi parinktys: arba leisti vieną kartą, arba kartoti (kilpa).

Jeigu pasirenkama leisti vieną kartą, garso pavyzdys bus sustabdytas jam pasibaigus.

Jeigu pasirenkama kilpa, garso pavyzdys jam pasibaigus bus leidžiamas iš naujo. Įrašyto garso pavyzdžio pradžios ir pabaigos taškai gali būti tiksliai koreguojami - tai yra labai svarbi ir naudinga funkcija, kuri leidžia pašalinti tylos pauzę įrašo pradžioje.

Įrašyto garso pavyzdžio redagavimas

Paprastai yra labai svarbu pašalinti bet kokią tylos pauzę įrašo pradžioje, kad ji grojant spinduliu arba jungikliu nebūtų pauzės prieš pasigirstant garsui.

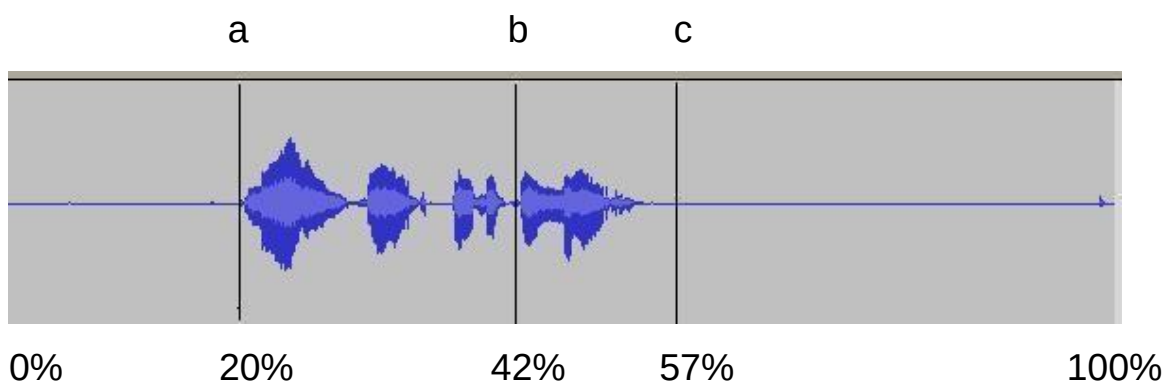
Nepašalinus tylos pauzės, naudotojas negalės gerai valdyti garso, o kai kuriais atvejais naudotojas gali net klaidingai suprasti, kad spindulyje ar jungiklyje nėra garso.

Einant į dešinę ➡ iš įrašyto garso pavyzdžio ekrano patenkama į įrašyto garso pavyzdžio **start at** (pradėti nuo) ekraną, kuriame keičiant procentinę % reikšmę galima nustatyti, nuo kurios įrašo vietos pradėti žymėjimą.

Einant toliau į dešinę ➡ patenkama į **end at** (baigti ties) ekraną. Čia keičiant procentinę % reikšmę galima pažymėti įrašo vietą, kurioje norime užbaigti žymėjimą.

Paveikslėlyje galite matyti atvaizduotą įrašą, kai kažkas taria "Mary had a little lamb" (Marija turėjo mažą ėriuką).

Atkreipkite dėmesį į tai, kaip galima panaudoti pradžios tašką (a) norint pašalinti tylą įrašo pradžioje ir kaip taškas (b) gali būti panaudotas pažymėti "Little Lamb" (Mažą ėriuką), o taškas (c) gali būti pažymėtas siekiant pašalinti per ilgą tylos pauzę pabaigoje.

(Pritaikius - šie nustatymai yra priskiriami spinduliui arba jungikliui, ir, jeigu kitas įrašyto garso pavyzdys yra priskiriamas tam pačiam jutikliui/jungikliui, pradžios/pabaigos taškai bus pritaikyti naujam įrašyto garso pavyzdžiui.

Kokias natas naudoti

Kai įrašyto garso pavyzdys tokiu būdu pažymimas ir apkerpamas, reikia apgalvoti, kaip įrašyto garso pavyzdys spindulyje bus įjungiamas.

Trigerio režimas, padalos, transponavimas ir atstumas turės tam tikrą poveikį garso pavyzdžio atkūrimui spindulyje. Pavyzdžiui, parinkus kelių natų trigerio režimą, padalų skaičių 64, chromatinę natų seką ir pažymėjus "Mary had a little lamb" (Marija turėjo mažą ėriuką), pamatysite, kad viename spindulio gale garsas bus panašus į peliuko Mikio kalbą, o kitame gale - į milžino kalbą.

Pagrindinė nata

Norint išgirsti garso pavyzdį atkuriamą tokiu pačiu garso aukščiu, koku jis buvo įrašytas, turi būti grojama nata C3. Galimi įvairūs būdai, kaip priskirti C3 natą spinduliui arba jungikliui, o lengviausia tikriausiai būtų pasirinkti 29 natų seką **sample note C3** (įrašyto garso pavyzdžio C3 nata). Tolesni įrašyto garso pavyzdžio garso aukščio nustatymai gali būti atliekami naudojantis transponavimo mygtuku ir **+** / **-** Garso aukščio keitimas turės įtakos atkūrimo greičiui.

Perkusijos garso pavyzdžio kartojimas

Keletas įrašytų garso pavyzdžių „Soundbeam“ įrenginyje gali būti efektyviai panaudojami kaip pritarimo perkusijos kilpos. Be to, daugelyje gamykloje įrašytų garsų rinkinių garsų pavyzdžiai yra įjungiami naudojant jungiklį, kai pirmą kartą paspaudus paleidžiamas garso pavyzdys, kuris yra leidžiamas (kartojamas), kol jungiklis nepaspaudžiamas antrą kartą ir nesustabdoma kilpa.

Žinoma, įrašyto garso pavyzdys turi būti nustatytas į **loop** (kilpos) režimą **sample play mode** (įrašyto garso pavyzdžio leidimo režimas) nustatymuose, tačiau ir jungiklio (arba spindulio) trigerio režimas turi būti nustatytas į **latchin on/off** (įjungimo/išjungimo fiksavimas).

Įrašyto garso pavyzdžio garsumą galima reguliuoti naudojantis **volume** (garsumo) mygtuku (43 psl.) ir nuspaudus **←** arba **→** bei perėjus į ekraną, kuriame rodomas vizualiai atvaizduotas kiekvieno spindulio ir jungiklio garsumo lygis. Jame pasirinkus spindulį arba jungiklį, kuriam buvo priskirtas įrašyto garso pavyzdys ir reguliuojant lygį mygtukais **+** / **-**, įrašyto garso pavyzdžio garsumas gali būti pakeistas.

Įrašymo sesija

Ši funkcija leidžia įrašyti visą pasirodymą, atliekamą naudojantis spinduliais, jungikliais ir mikrofonu.

Spauskite mygtuką **record** (įrašyti) ir naudodamiesi mygtukais **+** **-** ir **confirm** (patvirtinti) pasirinkite **Record Session** (įrašyti sesiją) (ne garso įrašo pavyzdį).

Patikrinkite, ar atvaizduojamas atsakas yra matomas ekrane aktyvavus spindulius ir jungiklius, tuomet spauskite mygtuką **record** (įrašyti) norėdami pradėti įrašymą.

Dabar atlikite kūrinį naudodamiesi spinduliais ir jungikliais, bei mikrofonu (jeigu norima pridėti vokalo dalį kūriniai).

Norėdami sustabdyti įrašymą vėl spauskite mygtuką **record** (įrašyti) pasirodžius raginimui ekrane.

Atkreipkite dėmesį, kad sustabdžius įrašymą, įrašui iškart yra suteikiamas numeris (pavyzdžiui: 006) ir išskiriama vieta SD kortelėje. Jį bus galima rasti SD kortelėje esančių įrašytų garso pavyzdžių sąrašo gale.

Įrašyto garso pavyzdį galima klausyti iš karto spaudžiant mygtuką **preview** (peržiūra), o, pasirodžius raginimui, naudojantis mygtuku **F1**, **← → + -** galima pervadinti arba ištrinti įrašyto garso pavyzdį.

SD kortelės nuskaitymas

SD kortelėje įrašytus garso pavyzdžius galima peržiūrėti, įrašyti, pervadinti arba ištrinti naudojantis kompiuteriu su tinkamu kortelių skaitytuvu.

Įrašyto garso pavyzdžio pavadinimas gali būti tik 8 simbolių ilgio ir būti sudarytas iš skaitmenų, raidžių arba riboto skaičiaus skaitmenų ir raidžių.

Įrašant garso pavyzdį/sesiją, jie bus automatiškai išsaugomi su skaitiniu pavadinimu (pvz., 001, 002 ir pan.). Bet jūs galite juos pervadinti. Jūsų įrašytas garso pavyzdys bus bibliotekos sąrašo pabaigoje, po įrašyto garso pavyzdžio _DEMO030. Kitą kartą įjungus „Soundbeam“ įrenginį, jis pakeis sąrašo eiliškumą ir sugrupuos jūsų įrašyto garso pavyzdį pagal abėcėlę/skaičių. Jeigu jūs jo nepervadinote ir jis buvo automatiškai išsaugotas su skaitiniu pavadinimu 001, 002 ir t.t., jis bus sąrašo pradžioje (pvz., prieš garso pavyzdį 110disco).

Formatas: Šios instrukcijos spausdinimo metu (2013 m. rudenį)
„Soundbeam 5“ įrenginyje buvo galima naudoti tik tokius įrašytus garso pavyzdžius, kurie yra stereofoniniai 16 bitų wav failai bei galėjo būti palaikomi mikroSD kortelės iki 32GB talpos. SD kortelė turi būti suformatuota FAT 32 formatu. Kortelė turi būti Class 10 tipo. Susisieki su mumis dėl techninio palaikymo, jei reikia.

1 PRIEDAS.

„SOUNDBEAM 5“

GARSŲ BIBLIOTEKA

Off (išjungta)(pasirinkite šį nustatymą, jeigu naudojate įrašyto garso pavyzdį)

- 1 Rojalis
- 2 Šviesus fortepijonas
- 3 Fortepijonas 3
- 4 „Honky-tonk“ fortepijonas
- 5 El. fortepijonas 1
- 6 El. fortepijonas 2
- 7 Klavesinas
- 8 Skaitmeninis fortepijonas
„Clavinova“
- 9 Čelesta
- 10 Metalofonas
- 11 Muzikinė dėžė
- 12 Vibrafonas
- 13 Marimba
- 14 Ksilofonas
- 15 Vamzdiniai varpai
- 16 Cimbolai
- 17 Laisvo liežuvėlio vargonai
- 18 Perkusiniai vargonai
- 19 Roko vargonai
- 20 Bažnyčios vargonai
- 21 Fisharmonija
- 22 Akordeonas
- 23 Lūpinė armonikėlė
- 24 Tango akordeonas
- 25 Akustinė gitara (nailono stygos)
- 26 Akustinė gitara (plieno stygos)
- 27 Elektrinė gitara (džiazas)
- 28 Elektrinė gitara (švari)
- 29 Elektrinė gitara (prislopinta)
- 30 Elektrinė gitara su dinaminės kompresijos efektu
- 31 Iškraipyta gitara
- 32 Gitaros harmonikos
- 33 Akustinis bosas
- 34 Pirštais grojamas bosas
- 35 Mediatoriumi grojamas bosas
- 36 Beladė bosinė gitara
- 37 Bosas tampant stygas (slap) 1
- 38 Bosas tampant stygas (slap) 2
- 39 Sintezuotas bosas 1
- 40 Sintezuotas bosas 2
- 41 Smuikas
- 42 Altas
- 43 Violončelė
- 44 Kontrabosas
- 45 Tremolo styginiai
- 46 Pizzicato styginiai
- 47 Orkestrinė arfa
- 48 Timpanai
- 49 Styginių ansamblis 1
- 50 Styginių ansamblis 2
- 51 Sintezuoti styginiai 1
- 52 Sintezuoti styginiai 2
- 53 Choro „A“ garsas
- 54 Balso „O“ garsas
- 55 Sintezuotas choras
- 56 Orkestro šlageris
- 57 Trimitas
- 58 Trombonas
- 59 Tūba
- 60 Prislopintas trimitas
- 61 Valtorna
- 62 Varinių pučiamųjų skyrius
- 63 Sintezuoti variniai pučiamieji 1
- 64 Sintezuoti variniai pučiamieji 2
- 65 Sopraninis saksofonas
- 66 Altinis saksofonas
- 67 Tenorinis saksofonas
- 68 Baritoninis saksofonas
- 69 Obojus
- 70 Anglų ragas
- 71 Fagotas
- 72 Klarnetas
- 73 Piccolo
- 74 Fleita
- 75 Įrašymo įrenginys
- 76 Skudučiai
- 77 Pučiamas butelis
- 78 Šiakuhačis
- 79 Švilpukas
- 80 Okarina
- 81 Vedantis 1 (stačiakampis)
- 82 Vedantis 2 (pjūklinis)
- 83 Vedantis 3 (kaliopė)
- 84 Vedantis 4 (šnypštimas)
- 85 Vedantis 5 (čaranga)
- 86 Vedantis 6 (balsas)
- 87 7 vedantis (penktosios)
- 88 Vedantis 8 (bosas + vedantis)
- 89 Tylus garsas 1 (naujasis amžius)

- 90 Tylus garsas 2 (šiltas)
- 91 Tylus garsas 3
(polisintezuotas)
- 92 Tylus garsas 4 (choras)
- 93 Tylus garsas 5 (strykas)
- 94 Tylus garsas 6 (metalinis)
- 95 Tylus garsas 7 (aureolė)
- 96 Tylus garsas 8 (braukimas)
- 97 FX 1 (lietus)
- 98 FX 2 (garso takelis)
- 99 FX 3 (kristalas)
- 100 FX 4 (atmosfera)
- 101 FX 5 (šviesumas)
- 102 FX 6 (goblinai)
- 103 FX 7 (aidai)
- 104 FX 8 (mokslinė fantastika)
- 105 Sitaras
- 106 Bandža
- 107 Šamisen
- 108 Koto
- 109 Kalimba
- 110 Dūdmaišis
- 111 Smuikas
- 112 Šahnajus
- 113 Varpelis
- 114 Agogo
- 115 Plieniniai būgnai
- 116 Medinė dėžutė
- 117 Taiko būgnas
- 118 Melodingas tom-tom
būgnas
- 119 Sintezuotas būgnas
- 120 Atvirkštinis lėkštės garsas
- 121 Gitaros lado triukšmas
- 122 Kvėpavimo triukšmas
- 123 Jūros pakrantė
- 124 Paukščio čiulbėjimas
- 125 Telefono skambutis
- 126 Sraigtasparnis
- 127 Plojimai
- 128 Šautuvo šūvis
- 129 Fortepijonas 1
- 130 Fortepijonas 2
- 131 Fortepijonas 3
- 132 Išderintas EP 1
- 133 El. fortepijonas 1
- 134 El. fortepijonas 2
- 135 Išderintas EP 2
- 136 „Honky Tonk“
- 137 Vargonai 1
- 138 Vargonai 2
- 139 Vargonai 3
- 140 Išderinti vargonai 1
- 141 Bažnyčios vargonai 2
- 142 Bažnyčios vargonai
- 143 Bažnyčios vargonai
- 144 Prancūziškas akordeonas
- 145 Klavesinas
- 146 Suporuotos arfos
- 147 Suporuotos arfos
- 148 Skaitmeninis fortepijonas „Clavinova“
- 149 Skaitmeninis fortepijonas „Clavinova“
- 150 Skaitmeninis fortepijonas „Clavinova“
- 151 Čelesta
- 152 Čelesta
- 153 Sintezuoti variniai pučiamieji 1
- 154 Sintezuoti variniai pučiamieji 2
- 155 Sintezuoti variniai pučiamieji 3
- 156 Sintezuoti variniai pučiamieji 4
- 157 Sintezuoti variniai pučiamieji 1
- 158 Sintezuoti variniai pučiamieji 2
- 159 Sintezuoti variniai pučiamieji 3
- 160 Sintezuoti variniai pučiamieji 4
- 161 Fantazija
- 162 Sintezuota kaliopė
- 163 Choro „A“ garsas
- 164 Lenktas stiklas
- 165 Garso takelis
- 166 Atmosfera
- 167 Krištolas
- 168 Dūdmaišis
- 169 Varpelis
- 170 Kruša
- 171 Obojus
- 172 Skudučiai
- 173 Pjūklinė banga
- 174 Čaranga
- 175 Vamzdiniai varpai
- 176 Stačiakampė banga
- 177 Stygos
- 178 Tremolo styginiai
- 179 Lėti styginiai
- 180 Pizzicato styginiai
- 181 Smuikas
- 182 Altas
- 183 Violončelė
- 184 Violončelė
- 185 Kontrabosas
- 186 Arfa
- 187 Arfa

188 Gitara su nailono stygomis	223 Tūba
189 Gitara su plieno stygomis	224 Variniai pučiamieji
190 Chorinė gitara	225 Variniai pučiamieji 2
191 Funk gitara	226 Vibrafonas
192 Sitaras	227 Vibrafonas
193 Akustinis bosas	228 Kalimba
194 Pirštai grojamas bosas	229 Varpelis
195 Mediatoriumi	230 Metalofonas
grojamas bosas	231 Vamzdiniai varpai
196 Beladė bosinė gitara	232 Ksilofonas
197 Bosas tampant stygas	233 Marimba
(slap) 1	234 Koto
198 Bosas tampant stygas	235 Taišo koto
(slap) 2	236 Šiakuhačis
199 Beladė bosinė gitara	237 Švilpukas
200 Beladė bosinė gitara	238 Švilpukas
201 Fleita	239 Pučiamas butelis
202 Fleita	240 Skudučiai
203 Piccolo	241 Timpanai
204 Piccolo	242 Melodingas tom-tom būgnas
205 Įrašymo įrenginys	243 Koncertas BD
206 Skudučiai	244 Sintezuotas būgnas
207 Sopraninis saksofonas	245 Melodingas tom-tom būgnas
208 Altinis saksofonas	246 Taiko
209 Tenorinis saksofonas	247 Taiko
210 Baritoninis saksofonas	248 Atvirkštinis lėkštės garsas
211 Klarnetas	249 Kastanjetės
212 Klarnetas	250 Varpelis
213 Obojus	251 Orkestro šlageris
214 Anglų ragas	252 Telefonas
215 Fagotas	253 Paukštis
216 Lūpinė armonikėlė	254 Sraigtasparnis
217 Trimitas	255 Lenktas stiklas
218 Prislopintas trimitas	256 Kruša
219 Trombonas	
220 Trombonas	
221 Valtorna	
222 Valtorna	

2 PRIEDAS: BŪGNŲ IR PERKUSIJOS GARSAI

- Pasirinkite spindulį arba jungiklį, kuriam norite priskirti būgną
- Pasirinkite 29 natų seką
- Pasirinkite 1 padalą
- Pasirinkite Midi 10 kanalą (spauskite MIDI ir dešinę rodyklę du kartus. Pastaba: šis nustatymas yra 6 jungiklio numatytasis nustatymas)
- Spauskite „pitch transpose“ (garso transponavimas) ir naudodamiesi mygtukais +/- pasirinkite instrumentą naudodamiesi žemiau išvardintais nustatymais

-25 Bosinis būgnas 2
-24 Bosinis būgnas 1
-23 Smūgis į būgno rėmą (rimshot)
-22 Būgnelis su stygomis 1
-21 Suplojimas rankomis
-20 Būgnelis su stygomis 2
-19 Žemo dažnio tom-tom būgnas 2
-18 Uždaras „Hi-hat“ būgnas
-17 Žemo dažnio tom-tom būgnas 1
-16 „Hi-hat“ būgno pedalas
-15 Vidutinio dažnio tom-tom būgnas 2
-14 Atviras „Hi-hat“ būgnas
-13 Vidutinio dažnio tom-tom būgnas 1
-12 Aukšto dažnio tom-tom būgnas 2
-11 Pakabinama lėkštė 1
-10 Aukšto dažnio tom-tom būgnas 1

-9 Pakabinama lėkštė 1
-8 Kiniški cimbolai
-7 Pakabinama lėkštė 2
-6 Tamburinas
-5 Pakabinama lėkštė 2
-4 Varpeliai
-3 Pakabinama lėkštė 3
-2 Vibraslap
-1 Pakabinama lėkštė 3
0 Aukšto dažnio bongo būgnas
+1 Žemo dažnio bongo būgnas
+2 Prislopintas aukšto dažnio konga būgnas
+3 Atviras aukšto dažnio konga būgnas
+4 Žemo dažnio konga būgnas
+5 Aukšto dažnio timbalai
+6 Žemo dažnio timbalai

+7 Aukšto dažnio agogo
+8 Žemo dažnio agogo
+9 Kabasa
+10 Maraka
+11 Trumpas švilpukas
+12 Ilgas švilpukas
+13 Trumpas guiro
+14 Ilgas guiro
+15 Klavesai
+16 Aukšto dažnio medinė dėžutė
+17 Žemo dažnio medinė dėžutė
+18 Prislopintas kuika būgnas
+19 Atviras kuika būgnas
+20 Prislopintas trikampis
+21 Atviras trikampis

3 PRIEDAS: „SOUNDBEAM 5“ ĮRAŠYTŲ GARSŲ PAVYZDŽIŲ BIBLIOTEKA

(taip pat žr. 4 priedą: „Įrašytų garsų pavyzdžių biblioteka pagal kategoriją“)

OFF (Išjungti)(Nėra garso pavyzdžio)	BELL_BIG (didelis varpas)	DOGGROANS (šuns inkštimas)
110DISCO (110disko)	BIG_THUMPS	DOG_BARK (šuns lojimas)
110HERTS	BIRDS_1 (paukščiai_1)	DOOR (durys)
110TINCN	BIRDS_2 (paukščiai_2)	DUCK_1 (antis_1)
115EGBAS	BIRDS_3. (paukščiai_3)	DUCK_2 (antis_2)
115EGBS	BIRDS_4 (paukščiai_4)	EARTH PEOPLE (žemės žmonės)
115EGBS3	BIRDTRROPICAL (tropikų paukštis)	ELEPHANT (dramblys)
120ART (menas)	BLAST_LASER (lazerio sprogimas)	ETHNIC_1 (etninis_1)
120EGFD2	BLIPLOOP (impulso kilpa)	ETHNIC_2 (etninis_2)
120EGGFD	BROOK (upelis)	EXCITED1 (įsikvėpęs1)
120EGLP3	BT1STJNY	EXPLOSION (sprogimas)
120EGLUP	BTAPRIL (BTbalandis)	FACTORY1 (gamykla1)
120FLFTB	BTATUNE4	FACTORY2 (gamykla2)
120FULFT	BTBREEZE (BTvėjas)	FACTORY3 (gamykla3)
120SQELCH	BTCHOIR (BTchoras)	FACTORY4 (gamykla4)
120UPBEAT (120optimistiška)	BTCLSKY	FACTORY5 (gamykla5)
124BEAT (124ritmas)	BTDISCO (BTdisko)	FACTORY6 (gamykla6)
140HARDH	BTDUBSTEP	FACTORY7 (gamykla7)
140HIPHO	BTEUROPOP	FCBASS1 (FCbosas1)
155HARDY	BTGANGSTA	FCBASS2 (FCbosas2)
75ATABLA	BTGROOVY (BTužvedantis)	FCBASS3 (FCbosas3)
75BTABLA	BTHUMAN (BTžmogus)	FCBASS4 (FCbosas4)
75CTABLA	BTMANDOLIN (BTmandolina)	FCBASS5 (FCbosas5)
75DTABLA	BTPIANO (BTfortepijonas)	FCBASS6 (FCbosas6)
75ETABLA	BTRAINY (BTlietingas)	FCBIC1
75FTABLA	BTTULSA	FCBIC2
75GTABLA	BTWILD (BTlaukinis)	FCBIC3
88CRUNCH (88trekštelėjimas)	BUSY_CORNER (užimtas_kampelis)	FCBIC4
88SWEET (88saldu)	CARRACE1 (autolenktynės1)	FCBIC5
91GLITCH (91gedimas)	CARRACE2 (autolenktynės2)	FCBIC6
98BLEEP (98garso signalas)	CAR_REV (automobilio_rev)	FCBIC7
98DRUNK (98girtas)	CAT MEOW (katino miaukimas)	FCBIC8
98DUBBLE	CHANT (giesmė)	FCDRUM1 (FCbūgnas1)
98RHODES (Rodos)	CHANTFOOT (futbolo skanduotė)	FCDRUM2 (FCbūgnas2)
98SCRATCH (98įbrėžimas)	CHANTING (giedojimas)	FCDRUM3 (FCbūgnas3)
98SQELCH	CHANT_2 (giesmė_2)	FCDRUM4 (FCbūgnas4)
AHH (garsas „a“)	CHEERBIG (garsus skandavimas)	FCDRUM5 (FCbūgnas5)
AHH_CLAP („a“ plojimas)	CHEERS2 (šūksniai2)	FCDRUM6 (FCbūgnas6)
AIRPLAN1 (lėktuvas1)	CHEERSB2 (šūksniaiB2)	FCDRUM7 (FCbūgnas7)
AIRPLANAMBI (lėktuvas ambi)	CHICNKID	FCMUS1
APPLAUSERUPT (plojimų)	CHINESNY (keterosNY)	FCMUS2
APPLAUSL (plojimaiL)	CHINESNY3 (keterosNY3)	FCMUS3
APPLAUSMEDIUM (vidutiniai plojimai)	CHOIRDISTANT (tolimas choras)	FCMUS4
ARABIAN (arabiškas)	CIRCUS_1 (cirkas_1)	FCMUS5
BELLAMBI (varpas ambi)	CONSTRUCTION (statyba)	FCMUS6
BELLS_1 (varpai_1)	COUGH (kosulys)	FCMUS7
BELLS_2 (varpai_2)	COW_1 (karvė_1)	FCMUS8
BELLS_3 (varpai_3)	COW_2 (karvė_2)	FCMUS9
BELLS_4 (varpai_4)	CROWDRM (miniaDRM)	FCMUS10
BELLS_5 (varpai_5)	CROWD_MUSIC (minios_muzika)	FIREWORKS (fejerverkai)
BELLS_6 (varpai_6)	DIDGEDOO	FLAMLOOP (foršlago kilpa)

FOOSTEPS (žingsniai)	PLAYERPIANO3 (fortepijono atlikėjas3)	VOMIT_1 (vėmimas_1)
FOOTBALL (futbolas)	PLAYERPIANO4 (fortepijono atlikėjas4)	VOMIT_2 (vėmimas_2)
FROGNITE	PLAYERPIANO5 (fortepijono atlikėjas5)	VOMIT_3 (vėmimas_3)
FROGS_1.WAV (varlės_1.WAV)	POP	VOMIT_4 (vėmimas_4)
GAMELAN1.WAV (žaidimo tinklas1.WAV)	PSYCHOPIANO (psichodelinis fortepijonas)	VOMIT_5 (vėmimas_5)
GAMELAN2 (žaidimo tinklas2)	RACINCAR (autolenktynės)	VOMIT_6 (vėmimas_6)
GAMELAN3 (žaidimo tinklas3)	RAINJUNGLE (atogrąžų džiunglės)	VOMIT_7 (vėmimas_7)
GAMELAN4 (žaidimo tinklas4)	RAIN_1 (lietus_1)	VOMIT_8 (vėmimas_8)
GAMESFX1 (žaidimaiFX1)	RAIN_2 (lietus_2)	WAR (karas)
GAMESFX4 (žaidimaiFX4)	RAINJUNGLE (atogrąžų džiunglės)	WAVESBOAT (valtis bangose)
GEESE_1 (žąsys_1)	REGGAE 123 (regi 123)	WHALES (banginiai)
GEESE_2 (žąsys_2)	REGNOKEY	WHOACROWD (minios „voa“)
GROAN (dejonės)	ROOSTER (gaidys)	WIND (vėjas)
HEHEHE	SCARYSINGING (baugus dainavimas)	WOBBLE (drebėjimas)
HELICOP2 (sraigtasparnis2)	SEAGULL1 (žuvėdra1)	WOLFHOWL (vilko staugimas)
HELICOPTER (sraigtasparnis)	SEAGULL2 (žuvėdra2)	_DEMO001
HOOTNIGHT (riksmai naktį)	SEASIDE1 (pajūris1)	_DEMO002
HORSE (arklys)	SEASIDE2 (pajūris2)	_DEMO003
HOUSE_1	SEAWAVES (jūros bangos)	_DEMO004
HOUSE_2	SHEEP_1 (avis_1)	_DEMO005
HOUSE_3	SHEEP_2 (avis_2)	_DEMO006
HOUSE_4	SIREN (sirena)	_DEMO007
HOUSE_5	SLURPSQUELCH (šliurpimas žlegsėjimas)	_DEMO008
HOUSE_6	SNORE (knarkimas)	_DEMO009
JUNGLENIGHT (naktis džiunglėse)	SPIT (spjūvis)	_DEMO010
JUNGLE_1 (džiunglės_1)	SPLASH (taškymas)	_DEMO011
JUNGLE_2 (džiunglės_2)	STRING3 (styga3)	_DEMO012
JUNGLE_3 (džiunglės_3)	SUMMERJAZZ (vasaros džiazas)	_DEMO013
LASERBLAST (lazerio sprogimas)	SWIMLAPS (plaukimo mostai)	_DEMO014
LASER_2 (lazeris-2)	TALKING (kalbėjimas)	_DEMO015
LASER_3 (lazeris_3)	TENNIS (tenisas)	_DEMO016
LAUGH_1 (juokas_1)	THANK YOU (ačiū)	_DEMO017
LAUGH_2 (juokas_2)	THUNDER1 (griaustinis1)	_DEMO018
LION_1 (liūtas_1)	THUNDER2 (griaustinis2)	_DEMO019
LITEJAZZ (lengvas džiazas)	THUNDER3 (griaustinis3)	_DEMO020
MAD_LAB1 (pamišusi laboratorija1)	TIGER_1 (tigras_1)	_DEMO021
METAL_DESTRUCTION (metalo ardyimas)	TIGER_2 (tigras_2)	_DEMO022
MISSILE (karinė raketa)	TRACTOR (traktorius)	_DEMO023
MONSTER1 (monstras1)	TRAFFIC (eismas)	_DEMO024
MONSTER2 (monstras2)	TRUCKSTART (sunkvežimio paleidimas)	_DEMO025
NOSEBLOW (nosies pūtimas)	TRUCKS_3 (sunkvežimiai_3)	_DEMO026
OHYEAH (o jė)	TRUCK_1 (sunkvežimis_1)	_DEMO027
OOAAOOAA	TRUCK_2 (sunkvežimis_2)	_DEMO028
OOHYEAH (o jė)	TV_SHOW (TV šou)	_DEMO029
OOOLALA	UFOLANDING (NSO nusileidimas)	_DEMO030
OPERA_AH (operinis garsas „a“)	UFOSLOW (NSO lėtas)	_DEMO031
OWLS (pelėdos)	UFOVISIT (NSO vizitas)	_DEMO032
PAPERSRED	UFO_1 (NSO_1)	
PIANOOLD (senas fortepijonas)	UFO_2 (NSO_2)	
PIGS. (kiaulės)	UFO_3 (NSO_3)	
PLANEWA2 (lėktuvų karas2)	UFO_4 (NSO_4)	
PLANEWAR (lėktuvų karas)	UFO_5 (NSO_5)	
PLAYERPIANO1 (fortepijono atlikėjas1)	UFO_6 (NSO_6)	
PLAYERPIANO2 (fortepijono atlikėjas2)	UTTEROT	

4 PRIEDAS. ĮRAŠYTŲ GARSŲ PAVYZDŽIŲ BIBLIOTEKA PAGAL KATEGORIJĄ

„Soundbeam“ SD kortelėje įrašyto garso pavyzdžiai yra surūšiuoti abėcėline tvarka. Dėl paprastesnio identifikavimo ir paieškos jie yra sugrupuoti į poaibius pagal įvairias temas. Atkreipkite dėmesį, kad kai kurie garsai gerai tinka kelioms kategorijoms. Pavyzdžiui, daug varpo garso pavyzdžių turi egzotišką arba etninį atspalvį, plojimų garsai žmonių kategorijoje gali gerai tikti sporto kategorijai, fejerverkų garsai festivalių kategorijai ir pan.

Visi įrašytų garsų pavyzdžiai, prasidedantys skaičiumi, yra ritmo kilpos. Skaičius reiškia kilpos dūžius per minutę (BPM - dūžiai/min.).

PRITARIMO

TAKELIAI/BŪGNAS

KILPOS:

110disco (110disko)
110herts
110tincn
115egbas
115egbs
115egbs3
120art (menas)
120egfd2
120eggfd
120eglp3
120eglup
120flftb
120Fulft
120Sqelch
120Upbeat (120optimistiška)
124beat (124ritmas)
155Hardy
75aTabla
75bTabla
75cTabla
75dTabla
75eTabla
75fTabla
75gTabla
88Crunch (88trekštelėjimas)
88Sweet (88saldu)
91Glitch (91gedimas)
98Bleep (98garso signalas)
98drunk (98girtas)
98dubble
98Rhodes (Rodas)
98scratch (98jbrėžimas)
98sqelch
ARABIAN (arabiškas)
BLIPBLOOP (impulso kilpa)
BTAPRIL (BTbalandis)

BTATUNE4

BTBREEZE (BTvėjas)
BTCHOIR (BTchoras)
BTCLSKY
BTDISCO (BTdisko)
BTDUBSTEP
BTHUMAN (BTžmogus)
BTMANDOLIN
BTEURO
BTGANGSTA
BTGROOVY
BTPIANO
BTRAINY (BTlietingas)
BTTULSA
BTWILD (BTlaukinis)
DIGEDOO
FCBASS1 (FCbosas1)
FCBASS2 (FCbosas2)
FCBASS3 (FCbosas3)
FCBASS4 (FCbosas4)
FCBASS5 (FCbosas5)
FCBASS6 (FCbosas6)
FCBIC1
FCBIC2
FCBIC3
FCBIC4
FCBIC5
FCBIC6
FCBIC7
FCBIC8
FCDRUM1 (FCbūgnas1)
FCDRUM2 (FCbūgnas2)
FCDRUM3 (FCbūgnas3)
FCDRUM4 (FCbūgnas4)
FCDRUM5 (FCbūgnas5)
FCDRUM6 (FCbūgnas6)
FCDRUM7 (FCbūgnas7)
FCMUS1
FCMUS2
FCMUS3FCMUS4

FCMUS5
FCMUS6
FCMUS7
FCMUS8
FCMUS9
FCMUS10
FLAMLOOP (foršlago kilpa)
HOUSE 1-6
LITEJAZZ (lengvas džiazas)
POP
REGGAE 123 (regi 123)
STRING3 (styga3)
SUMMERJAZZ (vasaros)
UTTEROT
140HARDH
140HIPHO

VARPAI

BELLAMBI (varpas ambi)
BELLS 1-6 (varpai 1-6)
BELLS BIG (dideli varpai)

KONFLIKTŲ GARSAI

MISSILE (karinė raketa)
PLANEW 2
PLANEWAR (lėktuvų karas)
WAR (karas)

ETNINIAI GARSAI/ŠVENTĖS

CHANT (giesmė)
CHANTING (giedojimas)
CHANT 2 (giesmė 2)
CHINESNY (keterosNY)
CHINES 1 (keteros 1)
EHTNIC 1-2 (etninis 1-2)
GAMELAN 1-4 (žaidimo

ŽMONIŲ GARSAI

AHH (garsas „a“)
AHH-CLAP („A“ - plojimas)
APPLAUSEL (plojimaiL)
APPLAU>1-2 (plojimai>1-
CHICNKID
CHOIRD>1 (chorasD>1)
CIRCUS-1 (cirkas-1)
COUGH (kosulys)
CROWDRM (miniaRM)
CROWD>1 (minia>1)
EXCITED1 (įsikvėpęs1)
FOOTSTEPS (žingsniai)
GROAN (dejonės)
HEHEHE
LAUGH1-2 (juokas 1-2)
NOSEBLOW (nosies
OHYEAH (o jė)
OOAAOOAA
OOHYEAH (o jė)
OOLALA
OPERA AH (operinis „a“
SNORE (knarkimas)
SPIT (spjūvis)
TALKING (kalbėjimas)
THANK YOU (ačiū)
VOMIT 1-7 (vėmimas 1-7)

APLINKA/ GAMTOS GARSAI

BIRDS1-4 (paukščiai 1-4)
BIRDTR-1 (paukštisTR-1)
BROOK (upelis)
COW 1-2 (karvė 1-2)
CAT MEOW (katino
miaulimas)

DOGGRO>1 (šuns
DOG BARK (šuns lojimas)
DUCK1-2 (antis1-2)
ELEPHANT (dramblis)
FROGNITE
FROGS1 (varlės1)
GEESE1-2 (žąsys1-2)
HOOTNI>1 (riksmasNI>1)
HORSE (arklys)
JUNGLE 1-3 (džiunglės 1-3)
LION 1 (liūtas 1)
OWLS (pelėdos)
PIGS (kiaulės)
RAINJU 1 (atogrąžų
RAIN 1-2 (lietus 1-2)
ROOSTER (gaidys)
SEAGULL 1-2 (žuvėdra 1-2)
SEASIDE 1-2 (pajūris 1-2)
SEAWAVES (jūros bangos)
SHEEP 1-2 (avis 1-2)
SPLASH (taškymas)
THUNDER 1-3 (griaustinis)
TIGER 1-2 (tigras 1-2)
WAVES (bangos)
WHALES (banginiai)
WIND (vėjas)
WOLFHOWL (vilko

SPORTO GARSAI

CHANTF 1 (futbolo
CHEERBIG (garsus
CHEERS 2 (skandavimas
CHEERSB 2
FOOTBALL (futbolas)
SWIMLAPS (plaukimo
TENNIS (tenisas)
WHOACR 1 (minios „voa“

PRAMONINIAI GARSAI

BIGTH 1 (šviesus 1)
BUSY-C 1 (užimtas
CONSTR 1 (statyba 1)
FACTORY 1-7 (gamykla 1-
METAL 1 (metalas 1)
PAPERS 1 (popieriai 1)

BAISŪS GARSAI

MONSTER 1-2 (monstras 1-2)
PSYCHO1
SCARYS 1 (baisus 1)
SLURPS 1 (šliurpimas 1)

MOKSLINĖS FANTASTIKOS

BLAST 1 (sprogimas 1)
EARTH PEOPLE (žemės žmonės)
LASERB 1
LASER 2-3 (lazeris 2-3)
MADLAB 1 (pamišusi laboratorija)
UFOLAN 1 (NSOLAN 1)
UFOSLOW (NSO lėtas)
UFOVISIT (NSO vizitas)
UFO 1-6 (NSO 1-6)
WOBBLE (drebėjimas)

TRANSPORTAS

CARRACE 1 (autolenktynės 1)
CAR REV (automobilio rev)
AIRPLA 1 (lėktuvas 1)
HELICOP 2 (sraigtasparnis 2)
HELICOP 1 (sraigtasparnis 1)
RACINCAR (autolenktynės)
SIREN (sirena)
TRACTOR (traktorius)
TRAFFIC (eismas)
TRUCKS 3 (sunkvežimiai 3)
TRUCKS 1 (sunkvežimiai 1)
TRUCK 1-2 (sunkvežimis 1-2)

IVAIRŪS GARSAI

DOOR (durys)
FIREWORK 1 (fejerverkai 1)
GAMES FX 1 (žaidimai FX 1)
GAMES FX 4 (žaidimai FX 4)
TV SHOW (TV šou)
PIANOOLD (senas fortepijonas)
PL50FD1
PLAYER 1-4 (žaidėjas 1-4)

5 PRIEDAS. Garso terapijos tyrimo ataskaita

Gyvas garsas: žmonių sąveika ir vaikai sergantys autizmu

Phil Ellis / Lieselotte van Leeuwen

Įvadas

Anetei yra keturiolika metų. Ji turi vos kelis savigalbos įgūdžius ir negali bendrauti žodžiais. Ji gali kelti pavojų sau ir kitiems vaikams, kurie yra mažesni už ją ir kuriems trūksta pasitikėjimo arba yra kaip nors pažeidžiami. Anetė ne visada bendradarbiauja su mokytojais ir dažnai būna gan atsiskyrusi. Mokykloje jai visą dieną reikalingas nuolatinis globėjas.

Įleidama į savo klasę panašiu metu, tą pačią savaitės dieną, Anetė dažnai pamato mane, pažvelgia su pasisveikinimo šypsena, atsistoja nuo stalo ar kėdės ir beveik bėgte išbėga iš klasės į biblioteką, kur viename kambaryje visada vedamos garso terapijos sesijos. Pastaruosius dvejus metus per sesijas su manimi metu Anetė naudoja sintezatorių. Jis laikomas ant vežimėlio, o du garsiakalbiai sumontuoti ausų aukštyje. Anetė atsisėda priešais sintezatorių, pakviečia mane sėstis šalia jos prie klaviatūros, paima mano ranką ir su ja „groja“ savo muziką. Jos muzika turi savotiško grožio: ji neturi melodijos, nei pastovaus ritmo ar pulso, bet aiškiai matyti, kad ji kyla iš vaiko vidaus ir yra giliai pajausta. Praėjus kažkiek laiko ji parodo, kad nori sintezatoriuje parinkti kitą instrumentą. Ji tai išreiškia rodydama į klaviatūros viršuje esantį skydelį. Aš parenku kitą instrumentą, kuriuo ji išmoko mėgautis per praėjusias sesijas. Ji vėl pradeda groti klavišais, bet, pasirodo, parinkau ne tą instrumentą, kurį ji turėjo omenyje. Aš parenku kitą ir šį kartą pataikau. Ji vėl groja savo muziką, laikydama mano dešinę ranką ir naudodama ją ant klaviatūros. Praėjus kažkiek laiko ji atsisuka, giliai pažvelgia į mano akis ir nusišypso, o jos veidas vos už šešių colių nuo manojo. Neištariamasis ir nedainuojamas nė vienas žodis - nė vieno ir nereikia.

Taip būdavo ne visada. Anetė serga Kornelijos de Lanž (Cornelia de Lange) sindromu. Tai būklė, kuri paveikia tikriausiai vieną iš 10,000 gyvų gimusiųjų kūdikių (Gilbert, 1996). Jos fizinis judumas yra nenatūralus, jos vystymasis stipriai vėluoja ir jai trūksta bendravimo įgūdžių. Būti arti Anetės gali būti pavojinga nešiojantiems akinius, kadangi ji gali juos pagriebti ir mesti per visą kambarį. Anetei patinka klausytis muzikos namuose. Pirmosiose garso terapijos sesijose ji spontaniškai priėjo prie sintezatoriaus klaviatūros ir eksperimentuodama atrado keletą skirtingų garsų savybes. Šie garsai buvo nuo perkusijos instrumentų iki pizzicato tipo garsų (arfos, koto, ištemptos stygos) ar vokalinų garsų, tradicinio skambesio orkestrinių instrumentų, instrumentų su fortepijono tipo pradžia ir išlaikytos stygos pabaiga, ilgų dūdmaišių garsų, kurie išlieka net ir atleidus klavišą ir pan.

Dvejų metų Anetės atvejo tyrimas parodo aiškią pažangą ir raidą. Jas galima suskirstyti į tris atskiras fazes:

1. 1 - 8 mėnesiai

Klaviatūros tyrinėjimas atsiskyrus ir individualiai: skirtingų grojimo stilių laipsniškas atsiradimas ir atsakas į skirtingas instrumentų savybes ir tembrus.

Iš pradžių Anetė eksperimentavo ir tyrinėjo klaviatūrą. Po kažkiek laiko ji atrado kelis grojimo ir atsako į skirtingus garsus būdus. Lėtas skambėjimas, išlaikytas balsas skatino ją groti susimąščius, pavyzdžiui, labai lėtai ir atsargiai, o perkusinius garsus grojo labiau staccato, gyvais ir energingais, ir visai neišlaikytais judesiais. Jos veido išraiškos atspindi tai, ką ji groja, parodydamos vidinį emocinį atsaką. Ženklaus akių kontakto padidėjimas su manimi, nedalyvaujančiu stebėtoju, dažnai palydimas didele atvira šypsena, išreiškiančia norą dalintis ir, tikriausiai, papasakoti apie savo tyrinėjimus.

2. 9 - 18 mėnesiai

Šioje fazėje, pakvietusi mane atsisėsti šalia jos prie klaviatūros, Anetė paėmė mano dešinę ranką ir vedė ją norėdama groti savo muziką, uždėdama visą mano ranką ant įvairių klaviatūros vietų, arba parinkdama mano rodomąjį pirštą ir grodama atskiras tam tikras natas. Vystosi draugiškumas ir aš galiu sėdėti šalia jos saugiai bei pasyviai dalyvauti jos muzikoje, neprimetant jos veiklai savo idėjų (muzikinių arba

kitokių). Dažnėja akių kontaktas ir šypsojimasis, į kurį aš atsakau.

3. 19 - 24 mėnesiai

Išsivysto interaktyvus grojimas duetu, su „klausimų ir atsakymų“ intarpais ir ekspresyvus bei lankstus grojimas.

Šioje fazėje Anetė dažnai prašo manęs sėstis šalia jos prie klaviatūros. Ji valdo mano grojimą judindama mano rankas ant klaviatūros taip, kaip ji to nori, bei grodama duetus kartu su manimi interaktyviai ir jautriai. Nors aš leidžiu jai vesti didžiąją laiko dalį, tam tikromis progomis ji laukia, kol aš pradėsiu groti, ir tada sukuria savo atsaką į tai.

Šiose sesijose Anetė dažnai atrodo labai stipriai motyvuota ir labai pasinėjusi į tai, ką ji daro, ir tai trunka ilgesnį laikotarpį. Ne garso terapijos sesijų metu įtraukti ją į kokią nors veiklą yra labai sunku. Vyriausioji mokytoja pastebi, kad

„paprastai ši mergina neturi motyvacijos, bet yra agresyvi kitų atžvilgiu arba linkusi manipuliuoti žmonėmis. Ji niekuo nesidžiaugia gyvenime, išskyrus savo lėles, mažą knygute ir kartais, kai jai kas nors padainuoja. Mes matome, kad garso terapijos sukurtoje aplinkoje auklėjamas labai sunkus vaikas. Žiūrint vaizdo įrašus iš jos sesijų, matau aiškius įrodymus, kad jos elgesyje, judesių valdyme, atsakymuose ir bendravime yra pažangos.“

Šio metodo kartinis akmuo yra estetiškas rezonansas - dažnai patiriamos vidinės laimės ar džiaugsmo akimirkos.

Anetės mama taip apibūdino savo pastebėjimus apie Anetės užsiėmimus:

„mokyti vaiką groti nustatytus kūrinius yra labai sunku, ypač tokius vaikus kaip Anetė, ir, mano nuomone, labai gerai, kad jie gali išreikšti save. Nemanau, kad yra griežtos ir greitai pritaikomos taisyklės nustatančios, kokia turi būti muzika. Jeigu žmogus, kuriantis muziką, kažką gauna iš jos, jaučia pasimėgavimą kurdamas muziką, tai aš nematau priežasties, kodėl jis negali išreikšti savęs. Anetei taip plačiai atveriamos durys ir, kadangi jos kalbiniai gebėjimai yra labai riboti, tai yra jos kitokia išraiškos forma. Jai tai yra būdas išreikšti savo jausmus kitiems žmonėms.“

Garsas kaip terapija

Aukščiau pateiktas garso terapijos ankstyvojoje vystymosi stadijoje pavyzdys yra būdingas atsakas, gaunamas iš vaikų, turinčių stiprių mokymosi sunkumų (SLD), įskaitant ir vaikus, turinčius autizmo spektrą. Vidinio pasimėgavimo akimirkos išreiškiamos per pečių judesius, šypseną, šviesą akyse. Šio „vidinio“ džiaugsmo (Ellis, 1995), arba „Tėkmės patirčių“ (Csikszentmihalyi 1992) – ką aš vadinu „estetiniu rezonansu“ – negalima pervertinti. Izardas (1989) nurodė tris aspektus, sustiprinančius šią svarbą, apibūdindamas ją kaip:

- motyvacinė jėga, palengvinanti asmeninį augimą arba savęs įprasminimą;
- bendravimas patiriant suvokimą, pažinimą ir veikimą;
- atvirumo ir imlumo, susijusių su intuicija ir kūrybingumu, sukūrimas;

Šie aspektai patvirtina garso terapijos pobūdį, jos nesikišimo, neinvazinę prigimtį praktikoje ir garso, kaip patirčių ir apsikaitimo terpės, naudojimą. Šis priėjimas buvo kuriamas keletą metų dirbant su vaikais, turinčiais specialiųjų ugdymo poreikių. Terapija pagrįsta neinvazine ugdymo filosofija, kurioje vaikas statomas į mokymosi veiklos centrą. Sukuriama rūpestingai kontroliuojama garso aplinka, kurioje vaikai su stipriais mokymosi sunkumais (SLD) ir su sudėtingais ir daugybiniais mokymosi sunkumais (PMLD), gali kontroliuoti savo pasaulį, kartais vienintelį kartą savo gyvenime, ir palaipsniui mokosi ir įgyja įvairių įgūdžių - fizinių, pažinimo, išraiškos ir bendravimo. Iš dalies tai yra įmanoma dėl rūpestingai parinktos technologijos, sukuriant specialią ir gerai kontroliuojamą garso aplinką, bei koncentruojantis į estetinį rezonansą - vidinį vaiko pasaulį.

„Terapeutui“ nereikia turėti jokio formalaus muzikinio išsilavinimo, ir netgi tradicinis muzikinis parengimas gali būti kliūtis taikant šį metodą. Visi garsai turi muzikinį (išraiškos) potencialą ir visiems žmonėms garsas yra fundamentali gyvenimo patirtis. Garsas mus supa nuo pat gimimo iki mirties. Net jeigu esame kurti, mes vis tiek patiriame garsą kaip vibracijas. Jis užima svarbią vietą žmonių gyvenime ir tai yra pripažįstama įvairiose srityse. (Goddard, (1996), Storr, (1992, 1972), Springer and Deutsch, (1998), Truax, (1984)). Garsų terapijoje tai panaudojama, o „terapeutas“ turi būti atviras garso išraiškos potencialui, pripažinti atsakus ir sugebėti keisti garso terapijos aplinką taip, kad vaikui patinkanti veikla būtų maksimaliai efektyvi. Šio naujo metodo sukūrimas buvo gerai aprašytas kituose šaltiniuose, (Ellis, 1994, 1995, 1997), bet esmines funkcijas verta glaustai pateikti ir čia:

Garso terapijai reikalingas (mažas) kambarys, kuriame būtų tylu, o akustika nebūtų pernelyg didelė. Šiai terapijai labai svarbi tyla. Skirtingai nuo kitų metodų, vaikui leidžiama būti tyliai, būti tyloje. Terapeutas neturi išsakyti jokių komentarų, „interpretacijų“ apie vaiko psichinę būklę pagal garsą ar muziką. Jeigu vaikas pageidauja sėdėti ramiai ir patirti ramybę, į tai turi būti žvelgiama su pagarba. Buvo nemažai atvejų, kai garso terapijos kambaryje, vaikui labai ramiai sėdint, sėdėdavau nejudėdamas kelias minutes. Tokiu atveju aš stebėdavau situaciją periferine rega, kadangi tiesioginis akių kontaktas būtų tam tikra kišimosi forma. Kai kurie vaikai tik po tokio ramybės periodo gali pasiruošti komunikuoti iš vidaus - ir geriausia, jei ši komunikacija šiame etape išlieka „privati“. Bet koks mano atsakas sustabdytų ar sugriautų visą procesą. Dalyvavimas šiose sesijose turėtų būti laikomas privilegija ir jose visada turi būti išlaikoma pagarba žmogui, pašaliniam žmogui įkyriai nesikišant į tai kas vyksta.

Garso elektrizacija

Garso terapijos aplinkoje yra trys garso (arba muzikos) technologijos, kurios yra labai svarbios:

anksčiau paminėtas sintezatorius, garso procesorius ir mikrofonas, bei „Soundbeam“.

„Soundbeam“ (internetinė svetainė: www.soundbeam.co.uk) galima įsigyti jau kelis metus. Šių metų balandį buvo išleistas naujas modelis, su kuriuo atsiranda daugiau galimybių dirbti su negalia turinčiais vaikais. „Soundbeam“ siunčia nematomą ultragarso spindulį. Bet koks fizinis judesys, atliekamas šiame spindulyje, sukelia garso „grojimą“. Judinant pirštus ar ranką erdvėje galima sukelti arfos, jūros, balsų ansamblio ar varpų garsus. Spinduliu „grojami“ instrumentai yra įrašyti sintezatoriuje ir vaikas gali pasirinkti ir tyrinėti kelis šimtus garsų. Apribojant terapeutinių garsų diapazoną fortepijonu, cimbolu ir būgnais ne visada galima gauti kūrybingą ir jautrų atsaką į garsą. Atliekant judesius „Soundbeam“ įrenginyje galima sukelti praktiškai visus tembrus - jų pasirinkimas platus, o garsų rinkinys gali būti pritaikytas individualiai kiekvienam vaikui pagal jo pageidavimus ir neprimetant iš šono. Vakarietiškos muzikos standartinė forma - diatoninė dėmė, „do re mi“ gama - gaunama grojant fortepijono klaviatūra, yra kultūriškai susiklosčiusi, bet nebūtinai atitinkanti vaiko poreikius. Mes galime išreikšti save naudodamiesi šia kalba, bet vakarietiška garsų sistema turi būti išmokta bei įgyti atlikimo įgūdžiai. Be abejonės tokie įgūdžiai gali tapti bendravimo kliūtimi. Per septynerius metus kuriant garso terapiją „Soundbeam“ įrenginiu aš naudojau visų tonų nustatymą. Tai reiškia, kad visos natos yra vienodai svarbios - nėra teisingos ar neteisingos - jokios iš anksto nustatytos, iš išorės apibrėžtos pradžios ar pabaigos. Vėlgi, neinvazinė filosofija išlaikoma kaip centras.

Naujame tyrimų projekte (CARESS), prasidėjusiame šių metų sausio mėnesį, kuriamos naujos galimybės panaudojant naujus jutiklius, suteikiančius galimybę patirti dar didesnę tiesioginę, fizinę sąveiką, kuri papildo spindulį (internetinė svetainės adresas: www.bris.ac.uk/caress/). Kai kurios šios naujos ateities galės būti pritaikytos dirbant su autizmu sergančiais vaikais.

Sintezatoriaus naudojimo aprašymas jau pateiktas aukščiau, bet svarbu yra suprasti, kad šis instrumentas neturi skambėti kaip tradiciniai instrumentai, nei juo turi būti grojama įprastai. Kai kurie garsai yra labai gražūs, bet be jokio konkretaus garso aukščio. Balti ir juodi klaviatūros klavišai priklauso praeities amžiui (pradžią skaičiuojama nuo 1700 m.), o kiekvienas klavišas yra tiesiog jungiklis, kuriuo įjungiami skirtingi garsai, arba skirtingi tonų aukščiai. Jungiklius galima valdyti pirštais arba kaktu, smakru, alkūne, kojos pirštu, ar kita kūno dalimi, kurią vaikas nori naudoti. Neturi būti teisingo ar neteisingo būdo išgauti garsą klaviatūra, viskas priklauso nuo individo. Su sintezatoriais patį išraiškingiausią

garso teiginį galima sukurti grojant klaviatūra netradiciškai. Naujos technologijos suteikia įvairiausias priegas ir fonetines stimuliacijas, kurios neįmanomos naudojant tradicinius akustinius instrumentus.

Balsų transformavimas

Garso procesorius naudojamas vystant vokalinį bendravimą, jis suteikia skirtingų garsų diapazoną, galinčių paskatinti panaudoti balsą skirtingais būdais (taip pat žr. „Ellis & Laufer“, 2000). Skaitmeninis garso procesorius, naudojamas kuriant specialią garso aplinką, gali būti galingas įrankis dirbant su specialiu poreikių turinčiais vaikais. Reverberacija yra nuostabus efektas, sutinkamas natūraliai kasdieniame gyvenime, ir ji gali stipriai paveikti tiek vaikus, tiek suaugusiuosius. Pavyzdžiui, daug žmonių pakeičia savo įprastą elgesį ir pradeda dainuoti ar niūniuoti būdami akustiniu požiūriu „gyvoje“ vonios aplinkoje. Išėjus su grupe vaikų pasivaikščioti ir vedantis juos per tunelį jie natūraliai, būdami tokioje natūraliai aidinčioje aplinkoje, pradės naudoti balsą, bandys įvairiai kurti garsus ir klausysis susidomėję ir su džiaugsmu. Žvelgiant dar paprasčiau, nusiveskite mažą vaiką į tuščią katedrą ar abatiją ir leiskite patirti jų akustiką. Vaikui pirmas toks patyrimas bus pribloškiantis, jis mėgausis ir bus pakerėtas girdimų, sukeliamų ir akustinės aplinkos transformuojamų garsų. Dėmesio koncentracijos trukmė bus daug ilgesnė ir vaikas galės visiškai pasinerti į šį garsovaizdį. Taip pat pastebėtume estetinio rezonanso, kuriuo paremta garso terapija, požymių veido išraiškų ir kūno judesių pokyčiuose. Daugelis suaugusiųjų liktų abejingi, nepaliesiti, nesuvokiantys arba nereaguojantys į tokius garso pasikeitimus. Taip yra todėl, kad mūsų triukšmingame pasaulyje yra prarandamas jautrumas ir bendras gyvenimo kokybės ir patirties sumažėjimas.

Laimei, daug vaikų ir jaunuolių išsaugo naivų arba spontanišką atsaką į tokius fonetinius reiškinius, o reverberacija, delsa (aidas) ir kitos transformacijos sudaro svarbią ir labai efektyvią garso terapijos dalį. Šie ir kiti efektai gali būti lengvai sukuriami naudojantis garso procesoriumi su mikrofону. Tyliausiai ištartas garsas, mažiausi niuansai gali būti užfiksuoti ir tapti labai išraiškingi, o reikalui esant ir stipriai pagarsinti. Tai gali padėti įgyti pasitikėjimo savimi, tuo pačiu praturtinant asmens išraiškos ir bendravimo gebėjimus. Pati aplinka tampa „gyva“ bendravimo dalimi, kur vaikas gali kontroliuoti sustiprintas ir padidintas balso išraiškos galimybes.

Garso procesoriuje aš patalpinau šešias programas, kurias galima panaudoti šiame projekte:

1 programa atkuria didelės salės akustiką, o jos reverberacijos laikas yra 19 sekundžių, maksimali trukmė, kuri galima su šia įranga. Todėl net ir labai trumpi garsai gali būti išstėti ir lėtai slopti. Naudojant šią programą pastebimas gero klausymosi ir estetinio atsako vystymasis.

2 programa yra paprasta delsos programa. Ji sukurta taip, kad bet koks garsas būtų atkartojamas apie 5 kartus, kiekvieną kartą tapdamas tylesnis nei buvo prieš tai. Šis penkių pakartojimų ciklas kartojamas kelis kartus, o kiekvienas ciklas yra tylesnis nei prieš tai buvęs.

3 programa yra gan sudėtingas tono aukščio perkėliklis. Tai reiškia, kad atskiras garsas yra transponuojamas, kad sudarytų akordą, ir papildomai yra naudojama nedidelės delsos funkcija, kad sukūrus trumpą garsą, jis būtų greitai transponuojamas aukštyne per delsos modelį. Jeigu sukuriamas išlaikytas balso garsas, tuomet akordas sukuriamas iš apačios į viršų. Kai garsas sustabdomas, jis išnyksta žemėjančia tvarka.

4 programa taip pat yra tono aukščio perkėliklis, bet be delsos. Jis akustiniu požiūriu yra labai „sausas“, be reverberacijos ar delsos savybių. Dėl šios priežasties, jis skamba tik tuomet, kai kas nors naudoja balsą. Todėl, jeigu sukeltas efektas yra tinkamas, balso garsai turi būti įrašyti „realiu laiku“. Kadangi negalima klausyti pakartojimų arba reverberacijos, tai skatina padidinti balso naudojimą ir gali būti ypač efektyvu bendraujant su kitu žmogumi. Taip gali būti sukuriamą moduliacija, tono aukščio ir garsumo valdymas, bei išlaikyto balso naudojimo ir tembro kitimo tyrinėjimas, kadangi čia rezultatai kuriant ilgus garsus yra daug stipresni, nei kuriant trumpus.

5 programa yra ilgos delsos modelis su 2000 milisekundžių delsos laiku (kitais tariant 2 sekundžių delsa). Grįžtamojo ryšio valdiklis yra sumontuotas, kad būtų galima palaikyti garsumo lygį. Visi garsai kartojami kas 2 sekundes ir jie kartojami vienodu garsumu. Todėl tampa įmanoma

lengvai sukurti labai dideles ir sudėtingas faktūras, tyrinėti „klausimus ir atsakymus“, humorą ir kitas savybes moduluojant, keičiant garsumą, tempą, naudojant balses, fonemas ir pan.

6 programa yra kelių delsų nustatymas. Šioje programoje iš atskiro garso sukuriamas ritmingas modelis, trunkantis apie keturias sekundes. Papildoma funkcija yra stereofoninis rezultatas, su greita garso osciliavimą tarp kairės ir dešinės kolonėlių, efektyviai naudojant neurologinį klausos mechanizmą.

Naudojant mikrofoną ir garso procesorių veikla yra žymiai interaktyvesnė, nei atskirai naudojant „Soundbeam“ ir sintetizatorių. Tačiau, terapeutai turi visada, kiek įmanoma, taikyti klausymo režimą, leisdami vaikui rodyti iniciatyvą, klausyti, atsakyti, išreikšti ir priešintis pagundai dominuoti vienokiu ar kitokiu būdu. Bendravimo įgūdžiai gali būti išugdyti nenaudojant žodžių. Išties, prasmės perdavimas įprastai bendraujant žmonėms yra įdomiai pasiskirstęs: apie 35-40% prasmės yra pačiuose žodžiuose, o likusioji dalis tenka moduliacijai, garsumui, tempui, tembrui, gestams ir kūno kalbai. Pastarosios ypatybės skatina pagrindinį dėmesį skirti darbui su nežodinėmis, priešingai nebalsinėms, bendravimo priemonėms (Philipott, Feldman and McGee, (1992), Vargas, M.J. (1986)).

Garso jutimas

Paskutinis garso terapijos aspektas yra fizinių vibracijų, kurias sukelia garsas, panaudojimas. Vibroakustinė terapija yra sąlyginai nauja tyrimo kryptis (Wigram, Saperston and West, (1996), Wigram and Dileo (1997), Williams, (1997)) ir per paskutinius dvejus metus kai kurie šios terapijos aspektai buvo įtraukti į garso terapijos aplinką. „Soundbox“ (taip pat pagamintas „Soundbeam Project“) matmenys yra apie 4 pėdos x 3 pėdos x 6 colių gyliis. Viduje yra tūrinis rezonatorius, po kuriuo yra du garsiakalbiai. Dėžės pagrindas padarytas iš garsą sugeriančios medžiagos, kad visa garsiakalbių energija būtų nukreipta į viršutinę dėžės dalį.

Garso terapijos sesijose, ši dėžė yra prijungiama prie naudojamų stiprintuvų, todėl visi sintetatoriaus, „Soundbeam“ ar garso procesoriaus sukuriami garsai yra ne tik girdimi per garsiakalbius, bet ir jaučiami kaip vibracijos „Soundbox“ paviršiuje. Todėl stovint ar sėdint ant dėžės paviršiaus, arba sėdint kėdėje arba neįgalųjų vežimėlyje pastatytuose ant dėžės, visi garsai bus ne tik įprastai girdimi, bet ir jaučiami visu kūnu. Tai suteikia papildomą stiprų fizinį ir psichologinį stimulą. Jūs ne tik girdite savo balsą, ar garsus, kuriuos valdote fiziniiais judesiais, bet taip pat juos tiesiogiai jaučiate. Jus supa garso vonia, o priežasties ir pasekmės ryšys yra labai sustiprintas. Ši papildoma stimuliacija, kurią sukelia tik asmuo, dalyvaujantis garso terapijoje, yra labai efektyvi žmonėms su įvairiomis negaliomis, įskaitant autizmu sergančius vaikus.

Tyrimo metodologija

Kadangi kiekvienas vaikas su specialiais poreikiais yra unikalus, reikia skirti daug dėmesio užrašyti ir analizuoti veiklos duomenis, kad teiginiai apie garso terapijos vertę būtų pagrįsti. Buvo sukurtas ilgalaikis, kokybinis tyrimo įrankis, „Layered Analysis“ (*daugialypė analizė*) (Ellis, 1996a), demontuojant vaizdo įrašus, padarytus per kelis mėnesius, ir surenkant duomenis, siekiant atskleisti vystymosi pažangos paveikslą. Nustatant tam tikrus fizinius judesius, atsakų modelius arba garso savybes, kurios sukelia aiškų atsaką vaiko viduje, galima išgryninti duomenis, būdingus vienam konkrečiam reiškiniui ir sudėlioti nuoseklų tos veiklos aspekto aprašymą. Žvelgiant į kelis tokius „sluoksnius“, gaunamas aiškus vaizdas, suteikiantis nedviprasmiškus ir detalius duomenis apie vystymosi pažangą skirtingais, anksčiau nustatytais režimais. Apibendrinant, metodologija apima:

1. kiekvienos garso terapijos sesijos vaizdo įrašo įrašymą;
2. kiekvienos vaiko sesijos fragmentų kopijavimą į pagrindinę juostą, taip palaipsniui sukuriant kiekvieno asmens elgesio vaizdą. Šiose juostose ypač koncentruojamasi į reikšmingus ar pasikartojančius/besivystančius elgesio modelius;
3. nustatomi skirtingi elgesio, reakcijos ar atsako tipai ir kartais jie išskiriami. Pokyčiai per kelių mėnesių laikotarpį gali būti studijuojami atskirai ir chronologine tvarka, bei sudarytas detalus ir išsamus paveikslas.

4. tik vieno fragmento išrinkimas kiekvieną mėnesį ar pan. iš turimų juostų ir sudėjimas į atskirą juostą, sukuriant momentinių vaizdų seką, gali labai aiškiai parodyti pažangą. Keturių metų veiklą galima peržiūrėti per dešimt minučių ir tokie koncentruotai suspausti duomenys gali būti daug pasakantys.

Šių duomenų įvertinimas buvo atliktas koncentruojant analizę pagal tam tikras kategorijas (pirmą kartą publikavo Ellis, 1994). Šios kategorijos buvo sukurtos darbu su vaikais, turinčiais SLD ir PMLD.

- Nuo priverstinio iki savanoriško
- nuo atsitiktino iki apgalvoto
- nuo abejingumo iki susidomėjimo*
- nuo suvaržyto iki ekspresyvaus*
- nuo atsitiktinio iki tikslingo
- nuo grubaus iki tikslaus
- nuo tyrinėjamojo iki sumanyto*
- nuo izoliuoto iki integruoto*
- nuo vienišo iki individualaus*

Šios kategorijos apima visą kiekvieno individo vystymosi vaizdą. Kiekvienas vaikas yra kitoks ir jų atsakas į garso terapiją buvo skirtingas, pagal jų individualią asmenybę ir sugebėjimus. Iš šio sąrašo tikriausiai tos kategorijos, kurios pažymėtos *, būtų tinkamiausios vertinti autizmu sergančių vaikų elgesį. Gavus daugiau duomenų bus atliekami pataisymai ir patobulinimai.

Atvejo nagrinėjimas

Džonas yra 13 metų berniukas, kuriam buvo nustatytas stiprus autizmas. Be to, jis turi stiprių mokymosi sunkumų ir raidos vėlavimą susijusį su raumenų hipotonija, kuri pirmą kartą buvo diagnozuota, kai jam buvo 5 mėnesiai. Jam reikalinga individualiai parengta mokymosi programa siekiant padėti vystyti visų sričių įgūdžius: fizinius, socialinio bendravimo ir pažinimo. Jam reikia padėti įgyti tam tikrą savarankiškumą.

Koncentruotai nagrinėsime atvejį siekdami išsiaiškinti garso terapijos efektyvumą esant tokiai būklei, kai Džonas lankė sesijas ilgiau nei 6 mėnesius per 1999 m. Iki šios programos jis būdavo labai įsitemęs, sugriebdavo žmones ir daiktus su tam tikru žiaurumu, nebuvo linkęs kurti akių kontakto, negalėdavo stipriau susikoncentruoti ar bendradarbiauti. Šypsena jo veide būdavo sunku išvysti. Jo vaikščiojimo eiseną buvo labai kieta ir jį reikėdavo nuolat paraginti, kad jis vaikščiotų ir neliestų daiktų eidamas koridoriais.

Šiose sesijose ant „Soundbox“ būdavo uždėamos dvi kėdės, viena Džonui, o kita terapeutui. Visi sesijoje sukuriama garsai tiek garso procesoriumi ir mikrofonu, ar „Soundbeam“, buvo girdimi fonetiškai ir patiriami per kėdes kaip vibracijos. Buvo pastebimas gan stiprus ir reikšmingas grįžtamasis ryšys po kiekvieno garso, patiriamo fiziškai.

Pats „Soundbox“ išdėstymas irgi vertas atskiro nagrinėjimo. Vaikams su SLD ir PMLD geriausia, kai spindulys koncentruojamas galvos galinėje dalyje. Remiantis patirtimi su daugeliu autizmu sergančių vaikų (žr. žemiau), geriausia vieta koncentruoti spindulį buvo nukreipiant jį į krūtinę, veidą ar galvos priekinę/šoninę dalį. To priežastis lieka kol kas neaiški, bet stebėdami daugelį sesijų su autizmu sergančiais vaikais ir bandydami įvairias spindulio padėtis, visada sėkminga būdavo nukreipti jį į priekį, ar šiek tiek į šoną nuo vaiko.

Pirmoje garso terapijos sesijoje jis buvo labai, labai sutrikdytas, įsitemęs ir beveik agresyvios būsenos, o tai, kad jis neišėjo iš kambario, jau buvo pasiekimas. Sesijos buvo rengiamos kitame kambaryje, esančiame kiek toliau nuo jo klasės, bet ten atėjęs, jis išbuvo daugiau nei 18 minučių - tai reikšmingas pasiekimas. Šios sesijos metu jis gan stipriai judino galvą į šonus ir tai buvo panašu į hiperventiliaciją, be to kartais jis buvo labai įsitemęs. Tačiau taip pat buvo akimirkų, kai jis šypsojosi ir juokėsi, ir tai buvo įdomu, kadangi šis atsakas buvo neįprastas. Jis labai įsitemė sugrįžęs į klasę po sesijos.

Po dviejų savaičių jis buvo labai budrus ir laimingas sesijos metu, kuri truko 20 minučių. Jis daug šypsojosi ir juokėsi, reiškė daug vokalizacijų, kūrė akių kontaktą ir gerai valdė fizinius judesius.

Praėjus dar vienam mėnesiui, Džonas atrodė daug imlesnis sesijoms. Paimant jį iš klasės buvo aiškiai matyti, kad jis laukdavo garso terapijos užsiėmimo, ir dažnai atsistodavo iš savo kėdės nedaug arba visai „nedrąsinamas“. Tokia reakcija jam buvo nebūdinga ir tai rodė aukštą motyvacijos lygį. Man atėjus jo pasiimti, jis kartais šypsodavosi ir sukdavo ribotą akių kontaktą. Ėjimas iš klasės į garso terapijos kambarį taip pat tapo mažesniu išbandymu. Jei pirmą kartą jo eiseną buvo labai kieta ir keistai lėta, palaipsniui jis pradėjo vaikščioti minkščiau ir lanksčiau. Taip pat, iš pradžių jis sugriebdavo mano ranką su didele jėga, net gan skausmingai, taip pat bandydavo nuplėšti paveikslus nuo sienų. Tačiau šis jo elgesys irgi palaipsniui keitėsi ir man vedant jį į užsiėmimų kambarį, jis pamažu pradėjo „normaliai“ laikyti mano ranką.

Ši didėjanti relaksacija ir pozityvus elgesys vis labiau pasireiškė garso terapijos sesijų metu ir po jų. Pavyzdžiui, penktą mėnesį prieš vieną sesiją Džonas per pietus buvo labai susijaudinęs. Jis verkė ir bendrai rodė diskomforto ir nepasitenkinimo ženklus. Tačiau jis buvo ganėtinai paklusnus ir atsisėdo ant garso dėžės viršaus esančios kėdės ruošdamasis pradėti sesiją. Jis nusiramino ir atrodė, kad jam tapo lengviau kvėpuoti, ypač, kai sesijos gale buvo įjungtas garso spindulys. Sesijos pabaigoje jis paglostė kėdę, ant kurios aš sėdėjau, ir, kai jam buvo pasakyta, kad jau laikas eiti, jis atsistojo ir išėjo visai nesinervindamas. Jis atrodė daug tylesnis, ramesnis ir mažiau susirūpinęs, nei prieš sesiją ir ši jo psichinė būklė nedaug pasikeitė jam sugrįžus į klasę.

Pradėjęs lankyti garso terapijos sesijas Džekas pasiekė pažangos įvairiose srityse. Dabar einant į bibliotekos ir iš jos, dažnai jo eiseną beveik normali, nebe kieta. Šios kelionės metu jis labiau bendradarbiauja, laikydamas mane už rankos ir nebespausdamas jos iki skausmo kaip pradžioje. Per sesijas jis dažniau kuria akių kontaktą ir šypsosi. Kartais jis ištaria garsus ir suploja rankomis išreikšdamas savo pasitenkinimą. Taip pat jis daugiau sąveikauja su „Soundbeam“ kontroliuojamais ir apgalvotais fiziniais veiksmais. Sesijos metu pastebimas didesnis sąmoningumas ir subtilus sąveikavimas. Tokie jo elgesio pokyčiai buvo pastebėti ne tik garso terapijos sesijų metu, padaugėjo akių kontakto, šypsenų, atsako į kitus žmones, daugiau atsipalaidavimo judesiuose ir padidėjęs bendradarbiavimas.

Pastebėti pokyčiai raidos psichologijos požiūriu

Taikomai garso terapijos koncepcijai reikalingi duomenų analizės metodai, galintys apibūdinti atsirandančius elgesio modelius ir galintys atverti erdvę potencialiam vystymuisi. Kadangi vienas iš garso terapijos tikslų yra paskatinti savęs pažinimą, kaip procesą, kurį kontroliuoti turi pats vaikas, ir kurio pokyčių krypties ir pobūdžio terapeutas negali iš anksto nulemti.

„Soundbeam“ aplinka siūlo potencialą plačiam spektrui veiksmų ir sąveikų. Iš pradžių garso pokyčiai sukeliami atsitiktiniais judesiais. Palaipsniui suprantant ryšį tarp veiksmo (pvz. judesio galva) ir suvokimo (girdimo garso), formuojasi veiksmo kontrolės sėkla ir priežastis, kartu ir savęs suvokimo sėkla. Kūno judesiai tampa priemone pasiekti tikslą, kurį pasirenka pats vaikas.

Per kelis intensyvaus darbo su garso terapija metus buvo stebimi tokių sričių elgesio pokyčiai:

- judesio valdymo
- socialinio bendravimo
- emocijų spektro ir išraiškos
- dėmesio išlaikymo ir koncentracijos
- Veiksmų apjungimo į aukštesnio lygio vienetus

Galimybė aprašyti šiuos pokyčius raidos psichologijos požiūriu, viena vertus, padėtų patvirtinti garso terapiją kaip metodą ir, kita vertus, galimai prisidėtų prie jos tobulinimo ir gilesnio supratimo, kaip ji galėtų sukelti gilesnį savęs pažinimą.

Pokyčio aprašymas

Iš plataus spektro koncepcijų, apibūdinančių raidos procesus, mes pasirinkome tas, kurios apibūdina raidą kaip

- besikeičiantį santykį tarp individo ir jo fizinės ir socialinės aplinkos
- dalyvavimo procesą
- bendro reguliavimo procesą
- dinamišką nelineinį procesą

Mūsų pastangos yra integruotos daugelio mokslininkų veikloje, bet daugiausia Alano Fogelio (Alan Fogel), Elenoros ir Džeimso Gibsonų (Elenor & James Gibson), bei Levo Vygotskio (Lev Vygotsky) darbuose.

Mūsų metodo pagrindinis įkvėpimo šaltinis yra pakankamai nauja kūdikystės tyrimų sritis. Kūdikiai meta iššūkį mūsų suvokimui ir bendravimo įgūdžiams, kadangi jų veikimo gebėjimai labai skiriasi nuo mūsų. Norint aprašyti ir suprasti ankstyvos raidos procesus, reikia sugebėti stebėti atsirandantį santykį su juos supančiu pasauliu pagal jų veiksmų galimybes. Šis teiginys labai tinkamas norint suprasti bet kokius vaikų ar suaugusiųjų, turinčių didelę negalią, elgesio pokyčius. Garso terapija suteikia mums galimybę palaikyti ir pamatyti naujų santykių tarp negalią turinčio vaiko ir jį supančios aplinkos atsiradimą - naujų veiksmų gebėjimų atsiradimą.

Alanas Fogelis (Alan Fogel) (1993) pasiūlė tris lygius aprašant kūdikio ir mamos sąveikos pokyčius:

1 lygis:

Vietiniai judesių modelio atlikimo pokyčiai, kurie nekeičia pagrindinės struktūros arba šio veiksmo pasekmės. *Pavyzdys: objekto sugriebimas kiekvieną kartą atliekamas vis kitaip, bet bendra struktūra ir sugriebimo pasekmė išlieka ta pati.*

2 lygis:

Kokybiškai naujos veiksmo struktūros norint pasiekti jau egzistuojančius tikslus. *Pavyzdys: gebėjimas sugriebti puodelį viena ranka, o ne dviem.*

3 lygis:

Kokybiškai naujos veiksmo struktūros, kurios praplečia veiksmų sistemą siekiant naujų tikslų. *Pavyzdys: gebėjimas vaikščioti lyginant su šliaužimu.*

Šie trys lygiai aprašo, kokią įtaką gali turėti naujai atsirandančios veiksmo struktūros visai individo veiksmų sistemos funkcionavimui. Taikant šį aprašymą garso terapijai, 1 ir 2 lygio pokyčiai stebimi terapijos sesijų metu. 3 lygio pokyčiai išsiplečia į bendresnius elgesio modelius ne sesijų metu.

Toliau pademonstruosime, kaip mes dirbame, pateikdami vieno atvejo pavyzdį su vaiku, turinčiu stiprų autizmą.

Komunikacijos suvokimai - Džono pokyčio taikant garso terapiją aprašymas

Džono autizmo simptomai:

- labai mažas akių kontaktas
- nekalba
- vokalizavimas nedažnas ir tik neigiamai išraiškai
- labai retas juokas
- nebendradarbiaujantis elgesys
- labai kieta eisena
- kūno judesiai kieti ir nerangūs
- įkvėpimo ir iškvėpimo modeliai yra ypač nesuderinti

Simptomai pasireiškia įvairiuose elgesio aspektuose. Todėl jų pokyčiai turi būti aprašyti pagal šiuos aspektus (žr. 1 lentelėje pateiktą apžvalgą). Atkreipkite dėmesį, kad šis aprašymas yra skirtas konkrečiai Džono autizmo simptomams. Kitam autizmu sergančiam vaikui arba vaikui su skirtingo stiprumo simptomais, jų pasireiškimo skirtingais elgesio aspektais aprašymas gali būti kitoks.

1 lentelė: Džono autizmo simptomai ir jų pokytis pagal aspektus, kurie mums leidžia stebėti elgesio pokyčius trimis lygiais (žr. tekste dėl tolesnio paaiškinimo).

Elgesio aspektas	Pradiniai Džono autizmo simptomai	Pokyčiai	Pokyčio lygis
judesio valdymo	- labai kieta eisena - kūno judesiai kieti ir nerangūs - įkvėpimo ir iškvėpimo modeliai yra ypač nesuderinti	Epizodinė relaksacija Epizodiškai minkštesni ir labiau suderinti judesiai Suderinto kvėpavimai periodai	3 3 2
Dėmesio trukmė ir koncentracija	Koncentravimasis daugiausia tik į Nukreipiama koncentracija tik trumpalaikė	20 minučių (kartais ilgiau) koncentruotas dėmesys sesijų metu Nukreipiamas dėmesys	2 3
Socialinė sąveika	labai mažas akių kontaktas nekalba Vokalizacija reta ir tik kaip negatyvi išraiška Nebendradarbiaujantis	Didėjantis akių kontaktas Vokalizacija su pozityvumu išraiška Bendradarbiaujantis Atsakantis Epizodiškai įsitraukiantis	2 3
Emocijų spektras ir išraiška	Kartais juokiasi bendraujant su juo atskirai Pyktis, aukštas sutrikdymo laipsnis	Daugiau šypsosi ir juokiasi Apgalvota vokalizacija	3

Analizės tikslai

- Garso terapijos kaip priemonės plėsti neįgaliųjų veiksmo ir sąveikos galimybes patvirtinimas.
- Analizė gali būti panaudota kaip pagrindas tirti savęs suvokimo, veiksmų kontrolės ir išraiškos didinimo sritis. Mes tirsime galimybę aprašyti proksimalios raidos erdvę šių sričių ribose konkrečiam vaikui.
- Tuo pačiu metu iš analizės kyla poreikis išplėsti garso sistemą pagal ilgalaikės garso terapijos poreikius.

Kuveito autizmo centras

Nors kuriant garso terapiją dalyvavo vaikai su skirtingais autizmo lygiais, galimybė dirbti išskirtinai tik su autizmu sergančiais vaikais Kuveite, nors ir trumpą laiką, buvo labai sveikintina. Ji suteikė galimybę įvertinti šio metodo potencialą, ypač todėl, kad dalyvaujantys vaikai buvo iš labai skirtingų kultūrų. 1999 m. aš buvau pakviestas dirbti vieną savaitę su keliais vaikais, turinčiais stiprų autizmą, Kuveite. Kadangi buvo taikoma intensyvi garso terapija, su kiekvienu vaiką galėjau susitikti kasdien, kai tuo tarpu Anglijoje sesijos paprastai rengiamos kartą per savaitę. Kuveito autizmo centrą 1995 m. įkūrė centro direktorius Dr. Samira Abdul Latif Al-Saad. Ugdymo centro programa siekiama:

- ugdyti mokinių bendravimo įgūdžius, socialinius santykius ir pasitikėjimą savimi;
- sukurti aplinką, pritaikytą pagal mokinių silpnąsias vietas;
- ugdyti bendradarbiavimą su tėvais;
- pradėti reguliarių individo parengimo tikrinimą ir vertinimą;
- sukurti sistematinį ugdymą;
- atpažinti ir nustatyti paslėptus ir pasireiškiančius įgūdžius ir juos toliau vystyti;
- taikyti elgsenos ir pažinimo gydymą.

Centras yra įsikūręs Kuveito miesto priemiestyje, jame sumontuota šiuolaikiška įranga ir gerai įrengtos patalpos, kurios sukuria ugdymui tinkamą ir stimuliuojančią aplinką su rūpybos mokytojų ir padedančiųjų darbuotojų komanda.

Centre vykdoma reguliari programa, kurios metu lankosi specialistai ir ekspertai iš užsienio šalių, kurie kartais dirba su vaikais bendradarbiaudami su centro mokytojais. Todėl mokykloje taikomi šiuolaikiški ir inovatyvūs atradimai ugdymo ir autizmo srityje, o aš buvau pakviestas pagal šią programą.

Mano vizitas truko aštuonias dienas, per kurias mes kartu su mokyklos darbuotojais galėjome įvertinti garso terapijos potencialą autizmu sergantiems vaikams. Aš pasiėmiau su savimi garso procesorių ir mikrofoną, bei „Soundbeam“. Vykdamas į šį vizitą dėl per didelių matmenų aš negalėjau su savimi pasiimti „Soundbox“.

Garso terapijos sesijoms buvo išskirtas mažas kambarys. „Soundbeam“ ir garso procesorių aš pastačiau ant stalo, o stiprintuvą ir garsiakalbius (ausų aukštyje) pastačiau ant lentynos už stalo. Dvi kėdės (man ir vaikui) buvo pastatytos priešais stalą, nukreiptos į garsiakalbius. Stebėtojas (paprastai mokytojas) dalyvaudavo visą laiką ir dauguma sesijų buvo įrašytos į vaizdajuostę. Čia manęs laukė daug iššūkių. Visiems vaikams buvo nustatytas stiprus autizmas ir tai man buvo ganėtinai mažai žinoma teritorija. Be to, kultūros skirtumai buvo dideli ir, nors buvo stengiamasi sukurti terapijos garsų pasaulį kultūrine prasme kiek įmanoma neutralesnį, tai buvo tikras teorijos, kad garsas yra universali bendravimo ir išraiškos priemonė, išbandymas. Naudojama muzikos technika ir pats muzikos turinys - garsas - yra priemonės, bet be tradicinių ar kultūrinių „muzikinių ženklų“.

Bandomasis tyrimas

Per savaitę matydavomės su vienuolika vaikų, daugeliu atvejų kasdien. Iš jų, vienas vaikas visai nereagavo ir dalyvavo tik dvejose sesijose. Tuomet pajautėme, kad produktyviau jo laiką skirti kitam vaikui. Nėra nė vieno būdo, kuris būtų tinkamas visiems, ir, nors garso terapija buvo labai veiksminga daugeliui žmonių, bet visada yra tokių, kuriems kitokie metodai yra tinkamesni.

Didžioji dauguma kitų vaikų labai gerai reagavo į garso procesorių. Daugelis programų sukėlė tikrą džiaugsmą, kuris buvo išreikštas jų veiduose, per juoką ir tęstinį vokalizmą, taip pat neretas buvo ir akių kontaktas, gražios veidų išraiškos, atidus ir jautrus klausymasis. Išties buvo galima pastebėti apčiuopiamą daugelio vokalinę techniką, naudojamą bendraujant, raidos laipsnį, kartu ir sugebėjimą priimti ir jaustis patogiai fiziškai būnant su kitu žmogumi. Šiose sesijose nebuvo kalbos barjero, o vienas berniukas paėmė mano ranką ir vedė ją prie garso procesoriaus, kai norėjo, kad būtų parinkta nauja programa.

„Soundbeam“ jutiklis buvo išdėstytas taip, kad būtų nukreiptas į vaiko, sėdinčio šalia manęs, krūtinės sritį. Keičiant spindulio ilgį, bet koks vaiko krypavimas sukeldavo garso pokyčius (tono aukščio). Garso modulis, kurį aš naudočiau, suteikė man galimybę pasirinkti iš daugybės instrumentų, o vaikų atsakas dažnai buvo nustebimas, pasimėgavimas ir laimė. Mojavimas ranka spindulyje taip pat iškart tapdavo sėkmingu būdas kontroliuoti, tyrinėti ir džiaugtis garsu, išreiškiant džiaugsmą šypsena, vokaliniu atsaku ir judesių garsui groti pakartojimu. Šių sesijų ryškiausias akcentas buvo paskutinį rytą, kai vienas berniukas vis nutraukdavo spindulį (su aidinčios marimbos instrumento garsu) ir paskui slėpdavo savo veido mano marškinuose. Kai garsas sustodavo, jis pažvelgdavo į mane, nusišypsodavo, o tuomet kartodavo procesą. Visa tai tęsėsi kelias minutes, tik mano gailėsčiui vaizdajuostė jau buvo užpildyta.

Čia nėra vietos detaliam aprašyti sesijas, bet iš tikrųjų buvo matyti realus potencialas, kad daugelis šių autizmu sergančių vaikų gali vystytis. Neseniai centras įsigijo garso terapijai reikiamą įrangą ir mokykloje yra įrenginėjamas jos kambarys. Dirbant su šiais vaikais taps įmanoma ilgalaikė efektyvumo stebėjimo programa.

Išvada

Autizmas sukelia daug sunkumų vaikams, mokytojams, tėvams ir globėjams. Stipriu autizmu sergančio vaiko protas nėra išjungtas. Neseniai rodytoje televizijos laidoje tai buvo palyginta ne tiek su šviesos jungikliu, kuris gali būti įjungtas arba išjungtas, bet su apšvietimo regulatoriaus jungikliu, kuris gali palaipsniui didinti suvokimo, sąveikos ir bendravimo lygius. Joks metodas negali pateikti stebuklingo išgyjimo autizmu sergantiems vaikams. Garso terapija turi tam tikrą teigiamą poveikį ir ji gali būti raktas atrinkti duris, pasukti apšvietimo regulatoriaus jungiklį ir suteikti daugiau šviesos, kuri paskui gali padėti pasiekti didesnės pažangos kituose jų ugdymo etapuose. Ateities užduotis - ištirti potencialą, sukurti metodus, kurie būtų efektyvūs, bei atidžiai stebėti ir vertinti šio darbo rezultatus.

TRIKČIŲ ŠALINIMAS

Neskamba joks garsas

- Patikrinkite, ar įjungtas maitinimas.
- Patikrinkite, ar kolonėlės yra prijungtos (jeigu naudojamos kolonėlės su maitinimu per „line out“ (išvesties lizdą), įsitikinkite, kad jos būtų prijungtos ir įjungtos).
- Patikrinkite, ar nustatytas garsumas (**volume** (garsumo) mygtukas), o tada eikite į kairę, kur galima nustatyti atskiros spindulio ir jungiklio garsumą, tuomet dar kartą į kairę - į vidinio sintetatoriaus garsumo nustatymus. Jie turėtų būti nustatyti 100%.
- Patikrinkite, kad jutikliai būtų prijungti ir ant „Soundbeam“ mirksėtų raudona indikatoriaus lemputė, kai atliekami judesiai spindulyje.
- Pabandykite pažymėti „Soundset 1“ (1 garsų rinkinį) ir spauskite **confirm** (patvirtinti), tuomet judėkite spindulyje norint įsitikinti, ar jis veikia.
- Patikrinkite vidinį midi maršrutą (į garso plokštę ir pan.) spausdami geltoną **MIDI** (MIDI) mygtuką. Ekrane turėtų būti rodoma:

MIDI Set up Midi to (global) nt+1+2+USB (MIDI nustatymas Midi į (išorę) nt+1+2+USB)

Jeigu rodomas užrašas ne toks, tuomet naudodamiesi mygtuku **+** arba **-** pasirinkite **Int+1+2+USB**.

Jutiklis įsijungia, nors spindulys nėra nutraukiamas

Reguluokite jutiklio padėtį, venkite nukreipti jį į atspindinčius paviršius, net jeigu jie yra toliau nei nustatytas spindulio atstumas, kadangi poveikis gali išlikti net ir už aktyvios dalies. Iš naujo paleiskite įtaisą su prijungtais jutikliais.

Didelis jutiklio „prilietimo“ garsas liečiant trumpu atstumu

Patikrinkite, kad VISI keturi jutikliai būtų žemesniame nei 1m lygyje, net jeigu jutikliai nėra prijungti. Iš naujo paleiskite įtaisą su prijungtais jutikliais.

Jutiklis neįjungia garso mažesniu nei 30 cm atstumu nuo jo

Jutikliai buvo sukurti taip, kad turėtų tuščią zoną akordams išjungti (žr. 37 psl.)

Jutiklis skleidžia garsų zvimbimą - jis sustiprėja, jeigu spindulys yra ilgesnis nei 2 m.

Didinant jutiklio aktyvų atstumą, jo tinkamam veikimui reikia daugiau energijos, o tai sukelia didesnį pažymėjimo garsą.

Įrašyto garso pavyzdys yra labai tylus

Jums gali reikėti padidinti įvesties garsumą ir bendrą garsumą (žr. 43 psl.).

Sesijos įrašas labai tylus?

Jūs turite padidinti bendrą garsumą (žr. 43 psl.).

Negaliu surasti ką tik įrašyto garso pavyzdžio

Įrašyto garso pavyzdys bus patalpintas įrašytų garso pavyzdžių bibliotekos sąrašo pabaigoje. Kitą kartą įjungus „Soundbeam“, jis bus surūšiuotas įrašytų garso pavyzdžių bibliotekoje abėcėline/skaitine tvarka.

Ištrinti garso pavyzdį/sesiją

Spauskite **F1**, tuomet eikite į dešinę ir vadovaukitės instrukcijomis (žr. 45 psl.).

Garso pavyzdys neįrašytas

Jeigu taip nutinka, dažniausia priežastis yra ta, jog neužtenka atminties vietos SD kortelėje. Atrinkite sesijų arba įrašytų garsų pavyzdžius, kurie nebereikalingi ir ištrinkite juos (pasirinkite garso pavyzdį, spauskite **F1** tuomet **➔** dukart, ir **confirm** (patvirtinti) gavus paraginimą).

Negali atkurti garso pavyzdžio, kurį aš ką tik sukūriau

- pabandykite spausti mygtuką **preview** (peržiūra)
- pasirinkite spindulį arba jungiklį, su kuriuo norite jį atkurti (žr. 45 psl. nr. 6)
- Spauskite mygtuką **note sequence** (notų seka), naudokite klavišus **+/** norėdami pasirinkti nr. 29:

Sample Note C3 (įrašyto garso pavyzdžio C3 nata)

- Patikrinkite, kad transponavimo reikšmė būtų nustatyta 0
- Patikrinkite, kad „Start Note Sequence“ (paleidimo natų seka) būtų nustatyta 1 spaudžiant mygtuką **divisions** (padalos) ir einant į dešinę (žr. 38 psl.).

Midi nepatenka į išorinį kompiuterį/garso modulį

Patikrinkite vidinį midi maršrutą (į garso plokštę ir pan.) spausdami **MIDI** mygtuką, tuomet ekrane turėtų būti rodoma:

MIDI Set up - Midi to (global) Int+1+2+USB (MIDI nustatymas - Midi į (išorę) nt+1+2+USB)

Jeigu rodomas ne toks užrašas, tuomet naudodamiesi mygtukais **+** arba **-** pasirinkite **Int+1+2+USB** (žr. 42 psl.).

Zona „be akordų“ neveikia

Pabandykite padidinti **start at** (pradėti nuo) atstumą, nustatydami jį 30 cm ir padidinkite **end at** (baigti ties), kad jis būtų didesnis nei 70cm (žr. 33 psl.).

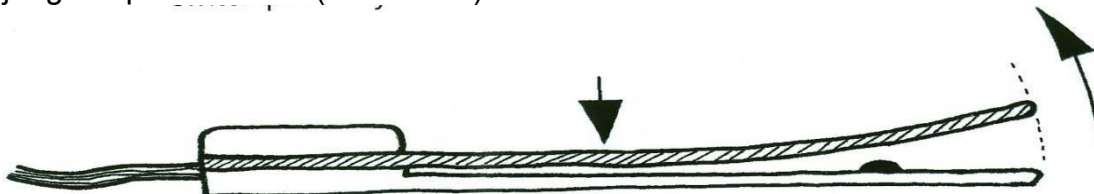
Bevielis jungiklis neveikia

Palieskite jungiklį norėdami aktyvuoti vieną kartą, jeigu tai nepadeda - išjunkite „Soundbeam“ ir įjunkite iš naujo, pasirinkite „Soundset 1“ (1 garsų rinkinį) ir palieskite jungiklį dar kartą, jūs turėtumėte, liečiant jungiklį, pamatyti ant jo paties užsidegančią mažą žalią lemputę.

Kai jūs liečiate jungiklį, stebėkite ar mirksi atitinkama raudona LED lemputė ant „Soundbeam“ įrenginio, taip pat turėtumėte išgirsti garsą. Jeigu tai nepavyksta, pakeiskite jungiklio baterijas (3xAA baterijas).

Nepasispaudžia/neveikia plokščias jungiklis (Mike Ayres)

Norėdami pataisyti, paprasčiausiai paspauskite nykščiu per plokštelės vidurį ir tuo pat metu pirštais traukite kraštą į viršų. Sulenkite plokštelę kelis kartus, kol jungiklis pradės veikti (žr. žemiau).

Kai aš keičiu 3 jungiklio garsumą, 5, 6, 7 jungiklių garsumas taip pat pasikeičia

Kadangi visi šie jungikliai yra priskirti tam pačiam midi kanalui (žr. 42 psl.) Norėdami įjungti atskirų jungiklių garsumo valdymą, pakeiskite jungiklio arba spindulio midi kanalą.

Kai aš leidžiu įrašyto garso pavyzdį 3 jungikliu - įrašyto garso pavyzdys ant 2 jungiklio sustoja

Jeigu įrašyto garso pavyzdys jau yra leidžiamas ant 1 jungiklio, nurodyta situacija iškyla, nes vienu metu gali būti naudojami tik du ar mažiau garso įrašų pavyzdžių.

Kai spindulys yra ties 3.5 m riba ar pan., nefiksuoja jokio judesio

Kadangi tai yra jutiklių veikimo riba, jis geriau veiks, jei bus naudojami platesni, didesnės amplitudės judesiai.

TERMINŲ ŽODYNAS

Šiame vadove naudojami terminai.

Be akordų

Bet kuriame iš „Soundbeam“ įrenginio trigerio *palaikymo* režimų nutraukus spindulį zonoje „be akordų“, tarp jutiklio ir atstumo „pradėti nuo“ taško, bus išjungiamas garsas.

Padalos

Padalos reiškia atskirų natų ar akordų, esančių pasirinktame jungiklyje ar spindulyje, skaičių. Nustačius padalos reikšmę 1, spindulyje bus viena nata, nežiūrint į tai, koks yra spindulio ilgis (atstumas) ar kurioje jo aktyvaus ilgio vietoje jis yra nutraukiamas. Nustačius padalos reikšmę 5, bus galima atkurti 5 natas ar akordus nuosekliai (ciklinis trigeris), kartu vienu metu (palaikymo režimas) arba tęstiniu judesiu spindulyje (kelių natų režime)(žr. skyrių „Trigerio režimai“).

Grįžtamasis ryšys

Garso grįžtamasis ryšys (taip pat žinomas kaip Larseno efektas, pavadintas pagal Danijos mokslininko Sioreno Larseno (Søren Larsen) vardą, pirmą kartą atradusio jo principus) yra specialus grįžtamasis ryšys, kuris įvyksta, kai susikuria garso kilpa tarp įeinančio garso (pavyzdžiui, mikrofono arba gitaros garso imtuvo) ir garso išvesties (pavyzdžiui, garsiakalbio).

Dauguma garso grįžtamųjų ryšių - tai aukšto tono aukščio švilpiančios triukšmas, žinomas tiems, kurie klausėsi grupių pasirodymų *house* muzikos vakarėliuose ir kitose vietose, kur garso nustatymas toli gražu ne idealus. Paprastai tai įvyksta, kai įjungtas mikrofonas nukreipiamas išvesties kolonėlių kryptimi.

Kilpa

Iš įrašytų garsų pavyzdžių gali būti padaromos kilpos nurodant taškus, kuriuose kartojama atkarpa prasideda ir pasibaigia, taip pasiekiant, kad santykinai trumpas garso pavyzdys būtų leidžiamas be pabaigos. Numatytasis kilpos taškų nustatymas yra 0% (pradėti nuo) ir 100% (pabaigti ties).

MIDI (Muzikos instrumento skaitmeninė sąsaja)

Standartinis duomenų perdavimo protokolas sukurtas 1982 m., kuris leidžia elektroniniams muzikos instrumentams, pavyzdžiui, klaviatūros valdikliams, kompiuteriams ir kitai elektroninei įrangai bendrauti tarpusavyje, valdyti ir atlikti sinchronizaciją bei keistis tarpusavyje sistemos duomenimis.

Natų seka

Natų ir/arba akordų serija.

Pentatoninė gama

Pentatoninė gama yra muzikinė gama arba dermė su penkiomis natomis oktavoje, lyginant su heptatonine (septynių natų) gama, būna mažorinė arba minorinė. Pentatoninių gamų naudojimo pavyzdžių yra keltų liaudies muzikoje, vengrų liaudies muzikoje, Vakarų Afrikos muzikoje, Afroamerikiečių spiritualistinėje muzikoje, gospelo muzikoje, Amerikos liaudies muzikoje, džiazė ir Amerikos bliuzo muzikoje.

Polifonija

Spinduliui arba jungikliui priskyrus polifonijos vertę, ji valdys maksimalų skaičių natų, kurias galima groti tuo pačiu metu naudojant tą spindulį arba jungiklį.

Atstumas

Apibūdina aktyvų spindulio ilgį, taškas „pradėti nuo“ („start at“) yra artimiausias jutikliui taškas, kuriame garsas bus įjungiamas, o taškas „pabaigti ties“ („end at“) yra toliausias nuo jutiklio taškas, kuriame bus įjungiamas garsas.

Įrašyto garso pavyzdys

Garsai, įrašyti naudojantis mikrofonu arba įkelti į SD kortelę naudojantis kompiuteriu. Atskaitos centro tonacija (pagrindinė nata) parodo tikrąjį įrašytos natos dažnį.

Pustonis

Pustonis yra mažiausias muzikinis intervalas, naudojamas Vakarų toninėje muzikoje.

Sesija (įrašymo)

„Soundbeam“ įrenginyje, sesijos įrašė (palyginimui, garso pavyzdžio įrašas) bus įrašyta viskas, kas buvo grojama visais spinduliais ir jungikliais pasirodymo metu, įvesties (line in)/mikrofono garsas taip pat įrašomas įrašant sesijas. Įrašas saugomas kaip 16 bitų stereofoninis WAV failas SD kortelėje. Šiuos failus galima perkelti į kompiuterį naudojant SD kortelės skaitytuvą / adapterį.

Garsų rinkinys

Rinkinys nuo vieno (pavyzdžiui, vieno spindulio) iki dvylikos (keturių spindulių ir aštuonių jungiklių) muzikinių arba įrašytų garso pavyzdžių dalių, kurios gali būti iš anksto įrašytos arba naudotojo sukurtos, ir kurias galima naudoti grojant ansambliu arba grupėje naudojant muzikaliai arba pagal temą suderinamas dalis.

Transponavimas

Muzikoje transponavimas reiškia natų arba akordų rinkinio (arba abiejų kombinacijos) garso aukščio perkėlimą į viršų arba žemyn pastoviu intervalu, taip perkeltiant melodiją, harmonijos progresiją arba visą muzikinį kūrinį į kitą garso aukštį, bet išlaikant tą pačią garsų aukščių struktūrą, t.y. tą pačią melodijos intervalų seką.

Trigerio režimas

Trigerio režimas apibūdina skirtingus būdus, kaip įjungiami garsai naudojant spindulius (pvz., link/nuo/skersai) ir jungiklius.

Visų garsų gama

Visų garsų gama neturi vedančiojo garso, kadangi visi garsai yra atskirti vienodu atstumu (dviem pustoniais).

PADĖKA

„Soundbeam 5“ garsų rinkinius sukūrė ir aranžavo:

Cindy Crossland, „Soundbeam Project“

Kjell Karlsson, www.datamusic.org

„MusicSpace“, www.musicspace.org

Mark Newbold, „Soundbeam Project“

Adrian Price, „Soundbeam Project“

Matt Price

Maff Scott, „The Egg“

Tim Swingler, „Soundbeam Project“

Dėkojame daugeliui atsidavusių ir entuziastingų „Soundbeam“ naudotojų iš viso pasaulio, kurių idėjos ir patarimai buvo neįkainojami kuriant „Soundbeam 5“.